

הלכות מעשר כספים

תדפיס מספר
דיני ממונות
ח"א

מאת

עזרא ב"ר יוסף בצרי

דיון

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י היים תשס"ט

עם תרגום ספרדי ע"י
הרב שאול מזרחי

הוצאת ישיבת עמלי תורה
ירושלים התשל"ח

כל הזכויות שמורות למחבר

ישיבת עמלי תורה

ת.ד. 6555, ירושלים

Yeshivath Amele Torah

P.O.B. 6555, Jerusalem, Israel

נדפס בדפוס מנחם, ירושלים

דבר הישיבה

חוברת זו יצאה לאור על ידי ישיבתנו הקדושה כדי לעורר ולזרז את אחינו בני ישראל בכל מקום שהם להחזיק ידי עמלי תורה, המקדישים יומם ולילה בלמודה.

הלומד בה יוכח במעלת מחזיקי ידי עמלי תורה שעליהם ובזכותם קיים העולם כמאמר הכתוב "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתיו" וידע גודל החובה הקדושה המוטלת על כל אחד מאתנו לכך. מדי שנה משתדלים אנו להרחיב את הישיבה ומאז יסודה מספר האברכים הוכפל בעזרת הנדיבים העוזרים לנו בפיתוחה.

אולם בשנה זו עקב המצב הכלכלי הקשה בארץ ישראל נמצאת ישיבתנו במצוקה, ואנו מצטערים שאין באפשרותינו לקלוט אברכים נוספים. על כן קוראים אנו מעומק הלב לאחינו בכל מקום שהם להעלות תרומתם לישיבתנו שבירושלים הקדושה.

נציין שקיימת מחלקה מיוחדת להנצחה והקדשות וללמוד משניות ועריכת קדיש וכו' כנהוג.

וכל התורמים והמחזיקים העושים והמעשים יתברכו מפי עליון וזכות התורה תגן עליהם ועל כל משפחתם אלף המגן ובכל אשר יפנו ישכילו ויצליחו ותפלת האברכים להצלחתם תלוה אותם בכל מקום ובזה יזכו לכל הברכות האמורות בתורה אמן.

בברכת התורה

ה ה נ ה ל ה

נדבת גרג'י גבריאל הי"ו

לעלוי נשמת אחיו המדוכא ביסורים הבחור

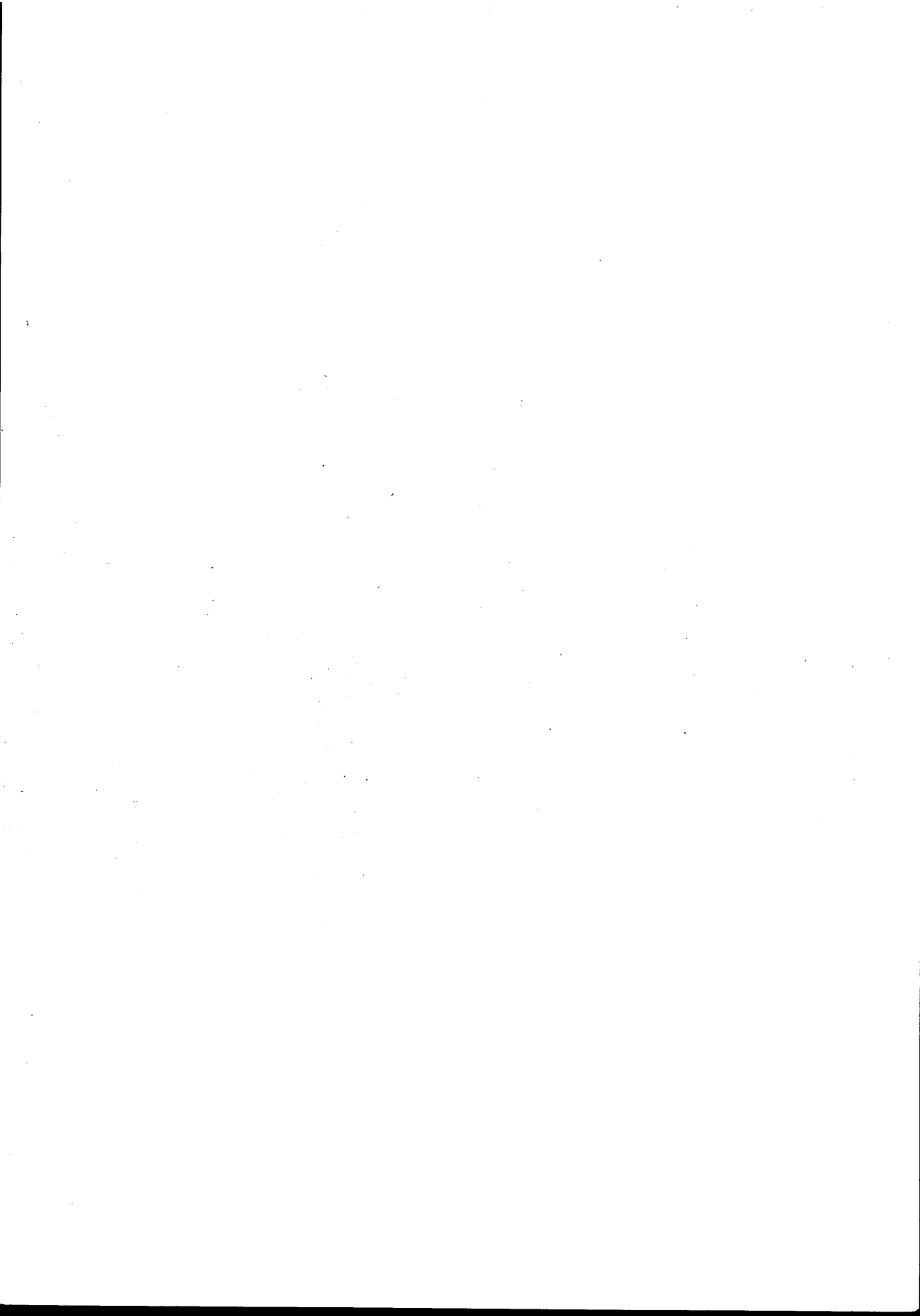
אגיאג'אן מתתיהו בן הרב אשר ודבורה גרג'י ז"ל

נולד בעיר הראת, אפגניסטאן בי"ב חשון תר"פ

נפטר בירושלים עיה"ק בכ"ד טבת תשל"ז

ת.נ.צ.ב.ה.

ויהי רצון שיהיה לתקון נשמתו, באשר כל ימיו סבל יסורים קשים
ומרים, ולא נהנה מהעולם הזה כלל ועיקר. ויקויים בו "ונתתי להם
בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו אשר
לא יכרת". (ישעיה נו, ה).

אנו מברכים את כל תומכי הישיבה
ובראשם את מייסד הישיבה

ר' יעקב מישעז שליט"א

בכל הברכות האמורות בתורה
ובברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת.
ומתפללים אנו לבריאותם ורפואתם ובפרט לרפואת

המייסד יעקב בן לטיפה יצ"ו
שהקב"ה ישלח לו רפואה שלמה במהרה,
וזכות לימוד התורה תגן עליהם אלף המגן
יהיה ה' עמם ובכל אשר יפנו יצליחו

כברכת

ההנהלה ורבני הישיבה

ה ת ו כ ן

תג—תכ

תג

תה

תו

תט

תיג

תיג

תטו

תטז

שער שנים עשר : הלכות מעשר כספים

פרק ראשון: חיוב מעשר כספים

פרק שני: סדר הפרשת המעשר

פרק שלישי: מאיזה ריוח חייב להפריש

פרק רביעי: סדר חלוקת המעשרות

פרק חמישי: סחורה במעות מעשר

פרק ששי: ספק המתעורר במעות מעשר

פרק שביעי: המפריש חומש למה מותר להוציאו

פרק שמיני: פרטי דינים בהקדש, צדקה ומעשר

פרקי מוסר

פרק אחד עשר: מעשר ממון

תסז

שער שנים עשר

הלכות מעשר כספים

פרק ראשון

חיוב מעשר כספים

א. חיוב אדם להפריש מעשר מהכנסותיו הכספיות. לסברת רוב הפוסקים החיוב מדרבנן. ויש אומרים שהוא מהתורה. ויש אומרים שהחיוב הוא מהמנהג.¹

1 הסוברים מדאורייתא. כן משמע לכאורה מהספרי. ולפי הרדב"ז בפי' הרמב"ם הראב"ד יסבור כן. ועי' חת"ס יו"ד סי' רל"ב שכת' דמהרי"ל ס"ל דהוי דאורייתא. ודבריו סותרים למ"ש בסי' רל"א. ועי' בשו"ת ציץ אליעזר ח"ט סי' א' פרק ג' מ"ש בזה. והסוברים מדרבנן. לפי הרדב"ז הרמב"ם בפ"ט מה' מלכים. טו"ז יו"ד סי' של"א סל"ב מדמהו למעשר. הר"ד אופנהיים בתשו' חות יאיר סי' רכ"ד בברכ"י יו"ד סי' רמ"ט ס"ק ג' דהכנה"ג משם תשו' מהרי"ל סי' נ"ד ונ"ז סובר דמעשר כספים מדרבנן. הרב צידה לדרך מאמר א' כלל ד' פ"ו הביאו בברכ"י ומסקנת הברכ"י יו"ד סי' רמ"ט ס"ק ג' ועי' בעין זוכר שכת' שסברת הב"ח היא דחוייה הגר"א הביא מרדכי בשם הירושלמי וכן מסקנת הגאון ר' שלמה לניאדו בבית דינו של שלמה יו"ד סי' א'. וחקרי לב יו"ד סי' ק"ב עמוד רי"ג. ועי' מזמור לאסף עמוד מ"ה. וכן דעת נוב"י יו"ד סי' ע"ג.

והפוסקים הסוברים שמותר לנסות במעשר כספים שהבאנום לקמן משמע דס"ל דהוי דרבנן והארכתי בזה במקום אחר והעלתי שנראה יותר לפסוק כן. וכ"כ בזכור לאברהם מערכת מ' שבס' פחד יצחק. ועי' בשד"ח כללים מע' נ' כלל ט"ז. ועי' ברוח חיים לר"ח פאלג'י יו"ד סי' רמ"ו ס"ד שכת' כל ישראל חייבים להפריש מעשר כספים. וכ"כ בסי' רמ"ט. ועי' בס' ראשון לציון. ויש לזכור שאין זו תקנה מדרבנן בתקופה מאוחרת, אלא דבר שנהגו בו אבותינו אברהם יצחק ויעקב. באברהם כתוב ויתן לו מעשר מכל ביצחק "ויזרע יצחק" וכו' ואמרו חז"ל שהפסוק נאמר לחישוב המעשר שהיה נותן. וביעקב כתוב "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך". והסוברים ממנהג הב"ח סי' של"א חות יאיר סי' רכ"ד מגיני שלמה סי' ב' פני יהושע סי' ב' שו"ת יעב"ץ בסי' א' מהחכם צבי ובסי' ג' מהגאון יעב"ץ. בפ"ת יו"ד סי' של"א הביא משם סי' משנת חכמים הל' יסוה"ת דף י"ז ב' ועי' פני משה סי' ב'. ושם כתב שבשו"ת מהר"ם מרוטנבורג סי' ע"ד ס"ל דהוי מנהגא ובמקום אחר כתבתי שאין ממנו ראייה. ומה שתפסו בפשיטות כמה פוסקים בדעת הב"ח שאין חיוב מדרבנן עי' שו"ת יעב"ץ סי' א' מהחכם צבי שמסביר דבריו שהחיוב מדין צדקה ולא ממעשר עני לעולם שיש חיוב. וכן דעת הבי"ד של שלמה להסביר את הב"ח. עיין בדבריהם.

תג

- ב. אף שכתוב "לא תנסון את ה'" (דברים ו' ט"ז) מ"מ במצות מעשר כספים מותר לנסות, שכך אומר הנביא "הביאו את כל המעשר וכו' ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג' י').²
- ג. החיוב להפריש אחד מעשרה מהכנסותיו הוא לפי מדה בינונית. דמעצם הדין של צדקה, אם ידו משגת חייב לתת כפי צורך העניים ואם אין ידו משגת כל כך מצוה מן המובחר שיתן עד חומש מנכסיו.³
- ד. עני אין חייב במעשר. מ"מ לא ימנע עצמו מליתן פחות משליש השקל בשנה, כדי לקיים מצות צדקה. (לערך שש לירות ישראליות כיום ועיין בהערה)⁴.

ה. עשיר לא יפריש יותר מחומש מנכסיו. במה דברים אמורים כשאין שם הזקוקים לכך ורצונו להקדיש נכסיו. אולם כשיש נצרכים, ממדת חסידות יכול להפריש יותר מחומש כפי צורכם.

2 ואין חילוק בזה בין מעשר דגו למעשר כספים שכך סוברים רוב הראשונים והאחרונים והסוברים דמותר לנסות בצדקה ודאי ה"ה למעשר כספים דלא גרע מצדקה והם הטור ס' רמ"ז. והרמ"א הביא דעת הטור והב"י ע"ש. חידושי מהרש"א פסחים ט' וכתובות וכ"ד הלכות בס' רמ"ז. וכ"כ הרדב"ז בפ' להרמב"ם פ"ז מה' מתנות עניים. ובספרו מצודת דוד מצוה י' ורמ"ה וכת' טעם כיון שיש בה תועלת לאחרים. חתם סופר או"ח ח"ב. ובמכתב לחזקיהו עמוד ס"ז כת' דמהר"ש אוזיידא במדרש שמואל ומהראנ"ח בס' אמרי שפר פ' שופטים ועוד ס"ל דמותר לנסות. וכן נראה דעת מהר"י אבוהב ז"ל במנורת המאור נר ג' כלל ז' פ"ד.

והסוברים דמותר לנסות במעשר כספים (ולא בצדקה) הם ב"י ס' רמ"ז ומתשר אבקת רוכל (ועי' ברכ"י) וכן משמע מהדרישה וכן נראה מהתוס' תענית ט' ובאו"ז הל' צדקה ס' י"ג וכ"כ בשיטה מקובצת כתובות נ' ע"א משם הרב המעיל. והשד"ח ח"ד מע' נ' כלל ט"ז משם מהרימ"ט בדרשותיו דכן דעת רבינו יונה וברכ"י משם ספר חסידים ס' קד"ם ורבינו בחיי פ' ואתחנן חפץ חיים בספרו אהבת חסד ר' חיים בן עטר בספרו ראשון לציון יו"ד ס' רמ"ז ס"ג ומטה משה ח"ב מעלת צדקה פ"ח וכ"כ הרב פלא יועץ באות מ'.

והסוברים דאסור לנסות בשניהם עי' פ"ת ס' רמ"ז ציין לשל"ה ושאלת יעבי"ץ ס' ג' וכתבתי באריכות במקום אחר והעליתי כיון שהטור ורבינו יונה ותוספות ואו"ז וס' חסידים ורבינו בחיי והרדב"ז הרמ"א ודרישה ומהר"ש אוזיידא ומהראנ"ח ותשר' אבקת רוכל ס"ג וברכ"י וחתם סופר ור' חיים בן עטר ומהרש"א כולו ס"ל דמותר לנסות אין לחוש לדעת השל"ה והיעב"ץ וזו דעת החפץ חיים זצ"ל. ועי' מעם לועז עמוד תרס"ג.

- 3 שו"ע יו"ד ס' רמ"ט ס"א. ועי' במקורות שם. ובברכ"י. ועי' מאירי כתובות כ' ע"א.
- 4 עי' שו"ע ס' רמ"ט ס"ב והאחרונים העמידו דבריו בעני עי' ברכ"י ס' רמ"ט אות ג' ועוד וכ"כ במעם לועז פ' ראה. ומ"ש שיצא לערך — 6 ל"ג, הוא על פי מ"ש בשו"ע יו"ד ס' ש"ה ס"א שהשקל הוא ששה דרהאם כסף וכל דרהאם הוא לערך שלשה גרם נמצא ששליש שקל הוא 6 גרם כסף. והיות ומחיר הכסף היום הוא לערך קילו באלף ל"י יצא חישוב של ה—6 ל"י. ולפי חישוב זה יש לעשות לפי ערך הכסף הנקי בשוק. ולפי זה יחשבו ג"כ בשאר מדינות.

וכן בשעת מותו יכול ליתן כמה שירצה, אולם יניח גם ליורשיו לפי שיקול דעתו כשהם זקוקים לכך. וכן אם נתן לתלמוד תורה יכול לתת יותר מחומש⁵.

פרק שני

סדר הפרשת המעשר

- א. בפעם הראשונה יפריש מהקרן מכאן ואילך מהריוח¹.
- ב. כשמפריש, יעשה חשבון מדויק שלא יפחית מעשירית וגם לא יוסיף כי להפרשת החלק העשירי יש סוד ויסוד. ואם בדעתו לתת צדקה יותר ממעשר, יוסיף לאחר שהפריש את המעשר ותבוא עליו ברכה².

5 ע' כתובות נ' ועי' בהרמב"ם ובמה שעמדו על דבריו הגאונים ב"ד של שלמה שם, וברכ"י סי' רמ"ט ס"א וחילקו כמ"ש וכת' ר' שלמה לניאדו ז"ל שם דכן ראוי להורות עי"ש באורך וכ"כ במעם לועז פ' ראה. ועי' יו"ד רמ"ט ס"א וברמ"א שם. ועי' שיטה מקובצת בכתובות נ' משם תלמידי רבינו יונה דיניח קצת ליורשים. ועי' שם ג"כ החלק בין עניים לבין ת"ת. ועי' ברכ"י שם אות י"ג וט"ו ובשוריי ברכה סי' רמ"ט ס"ק א' כת' דענין זה (החילוק בין ת"ת לעניים) יסודתו בהררי קודש עי"ש. ועי' שירי כנה"ג יו"ד סי' רמ"ט הגב"י ס"א משם מהר"י טאטיצאק דעד פלגא יפריש בשעת מיתה ועי' בב"ח. ועי' ב"י סי' רמ"ט שבשעת מיתה יכול לעשות כל מה שירצה. ועי' מאירי כתובות נ' ע"א שראוי לאדם למצע דרכיו. ועי"כ לא כתבנו כמה כי כל אדם יראה לפי הענין היאך להשאיר לבנים וליורשיו. ועי' שאילתות דרב אחאי גאון פ' כי תשא. וכן פסק ב"אהבת חסד" לחפץ חיים ז"ל פרק כ'. ועי' ביפה ללב ח"ג סי' רמ"ט שהאריך בזה. ועי' במעם לועז על מס' אבות עמוד קכ"ב שכשיש עניים לפניו מחלק הכל. ועי' באגרות משה יו"ד סי' קמ"ג והמעין בספרים הנ"ל יראה שמ"ש שם לאסור דבריו תמוהים.

1 סי' רמ"ט ס"א לענין חומש וה"ה למעשר ומקורו מירושלמי ריש פ"אה. ועי' אבקת רוכל ס"ג וז"ל "שיש אנשים שמפרישים מעשר מממונם ולא כראוי כי מתחלה אין מפרישין מן הקרן עד שירויהו ומה שירויהו אין מפרישין רק מה שירויהו יתר על הוצאתם וכו' אני אומר כי אינו יוצאים בזה ידי חובתן וכו' כי צריך בתחלה כדי שיהיה מותר לנסות השי"ת בו ושיוכה בזה למעלת העושר שיעשה חשבון מכל אשר יש לו גם מהקרן ומכל עשרה יפריש אחת לא פחות ולא יותר ואם ישאר איזה מותר שאינו מגיע לחשבון עשרה יניחנו בכיס לבדו ולא יערבנו עם השאר. ואחר שהפריש מהקרן יסתחר במעותיו ובכל חצי שנה יעשה חשבוננו ויראה מה שהרויח וכו' ויקח מעשר. וכ"כ במעם לועז פ' ראה. וכ"כ בפלא יועץ אות מ' וכתב שם עוד דמי שלא יוכל לכוף יצרו להפריש מהקרן לא ימנע מלהפריש מים שנתן לבו לעשות כן על כל מה שהוא מרויח וכל הבא לידו משם ואילך יעשר.

2 בשו"ת אבקת רוכל סי' ג' והביאו הכנה"ג וברכ"י. וכ"כ בפלא יועץ אות מ'.

- ג. קודם ההפרשה יתנה בפירוש שחלוקת כסף המעשר תהיה על דעת עצמו וכראות עיניו, ובעת שירצה, שאם לא כן חייב לתתו מיד כדי שלא יעבור על בל תאחר כיון שמצויים עניים, וחייב לתתו לעניים דוקא. וע"י תנאו יכול לעכב המעות, ולתתו לכמה מטרות שיתבארו לקמן.³
- ד. הפריש בסתם ולא נודמנו לו עניים, חייב לתת המעשר בשנה שלישית ושישית לשמטה לעניים. אולם אם התנה כנ"ל בסעי' ג' יעשה לפי תנאו.⁴
- ה. טוב שתהיה לו קופה מיוחדת למעשר כדי שיהיו מעות מצויות אצלו בכל עת שיתבקש לתת.⁵
- ו. כשהזמין לו השי"ת ריוח, תיכף ומיד יפריש מעשר, וסוחר המוכר בכל יום יהיה לו פנקס מיוחד ובסוף היום או השבוע או החדש יעשה חשבון כמה הרויח ויפריש. פקיד או פועל המקבל משכורתו בסוף שבוע או בסוף חדש יפריש מיד בעת שמקבל משכורתו.⁶

פרק שלישי

מאיזה ריוח חייב להפריש

- א. כל ריוח חייב במעשר הן ממסחר, ממשכורת, מתיווך, ממניות, מהגרלה, ממתנה או מירושה. אף שאביו עישר נכסיו חייב הבן לחזור ולעשר מהירושה שהוא מקבל.¹
3. שו"ת בית דינו של שלמה לגאון ר' שלמה לניאדו ז"ל עמוד ג"ן סעי' כ' וכ"א, ברכ"י סי' רמ"ט ס"ד. ונהר מצרים הל' מעשר ס"ק ג'.
- וע"י שו"ע יו"ד סי' רנ"ז סעי' ג' ובנו"כ. וכ"כ בשו"ת כנה"ג יו"ד סי' רנ"ז הגה"ט ס"ג משם הרדב"ז ח"א סי' רפ"ד.
4. ע"י בי"ד של שלמה יו"ד סי' א' משם השל"ה. ומיירי כשלא התנה כמבואר למעין בשל"ה שם וכ"כ בנהר מצרים שם אות ד'. וע"י בס' מעין גנים לגאון מופלא ר' מרדכי עבאדי ז"ל בסופו יו"ד אות צ' סעי' י"ט משם הרדב"ז.
5. ע"י של"ה מס' חולין (עמוד פ"ד).
6. של"ה מס' חולין וכ"כ בי"ד של שלמה ס"ק י"ט. וע"י בגוף התשו' מ"ש משם החות יאיר. וכ"כ מעם לועז פ' ראה וכ"כ באהבת חסד ל"ח ע"ב.
1. ספרי מובא בתוס' תענית ט' ע"א ועוד. ודין ירושה כ"כ הברכ"י בס' רנ"א משם השל"ה עיי"ש. וכ"כ בנהר מצרים.

- ב. קנה שני מיני סחורות בקניה אחת והפסיד באחת והריוח באחת, מנכה ההפסד מהריוח ומהנותר יפריש מעשר.²
- ג. סוחר שמוכר הרבה מיני סחורות ואינו יכול לעשות חשבון מכל מין בפני עצמו, אם מנהל פנקסי חשבונות מדויקים, יעשה סיכום בסוף כל חדש של הריוח וההפסד, וממותר הריוח יפריש, ואם אינו יכול לנהל פנקס מדויק יאמוד כמה הריח בחדש ובסוף החדש יפריש. וראוי לנהל חשבון מדויק כדי שיפריש המעשר בדיוק.³
- ד. עשה שני עסקים נפרדים (כגון שיש לו חנות ומניות) והריוח באחד ובאחר הפסיד אין מנכין חשבון ההפסד מהריוח, אלא מכל מה שהריוח יפריש מעשר וההפסד לעצמו.⁴
- ה. סוחר שנוסע ממקום למקום ומוציא הוצאות עבור הנסיעות יכול לנכות הוצאות אלה מהריוח ומהמותר יפריש. ואעפ"י שמוציא הוצאות על ריוח מסופק, כגון הנוסע לשוק ואינו בטוח שירויה, אעפ"י כרשאי לנכות הוצאות נסיעותיו.⁵
- ו. הנוסע ממקום למקום לרגל מסחרו ומוציא הוצאות למלון רשאי לנכות הוצאה זו מההכנסה הכללית, ואשר להוצאות אכילה ושתייה, רשאי לנכות הסכום שהיה מוציא בביתו לאכילה ושתייה וכמה הוציא בנסיעה לאכילה ושתייה, ומותר זה יכול לנכות מחשבון הריוח הכללי.⁶
- ז. הוצאות נזקים שאירעו לעסק שלא באשמתו כגון גניבה, גזילה, אבידה, שריפה וכדומה ולא היה העסק מבוטח, רשאי לנכות מהריוח.⁷
- ח. היו לו פועלים, מנכה שכרם מחשבון הריוח ומהמותר יפריש והוא הדין להוצאות סבלות, העברת הסחורה וכיו"ב. אולם אין לו לחשב שכר טרחת עצמו אעפ"י שמתעסק ומבטל זמנו בעסק.⁸

2 בית דינו של שלמה יו"ד סי' א'. וכ"כ בנהר מצרים.

3 פשוט וכנ"ל שיכול לנכות במקח אחד ההפסד מהריוח וכיון שאי אפשר לצמצם הכל הוא מקח אחד ואם אפשר לו להפריש מעשר מדויק זה עדיף וכמ"ש באבקת רוכל סי' ג' שלמעשר המדויק יש סוד ויסוד.

4 לא דמי למ"ש לעיל בסעיף ב' ששם כיון שהמקח היה אחד ע"כ יכול לנכות מה שאין כן כשהעסקים נפרדים הם כן העלה הגאון בית דינו של שלמה עי' בדבריו באורך שדחה סברות אחרות בדיון זה, יטעמו ונמוקו עמו. ועי' ברכ"י סי' רמ"ט ס"ק ז' וכ"כ בנהר מצרים. וכ"כ במעם לעזו פ' ראה עמוד תרנ"א.

5 כ"כ בב"ד של שלמה וזה דעת החות יאיר. ועי' שבעל שבות יעקב חלק בין נוסע ומרויח בודאי לספק ודחה הרב דבריו והעלה שאין לחלק בהכי. ועי' ברכ"י בס"י רמ"ט ס"ק ו'.

6 ב"ד של שלמה שם משם החות יאיר.

7 שם. 8 שם.

- ט. ניכויי מס הכנסה, בטוח לאומי, מס קניה, מכס, מס עסק, וכיו"ב מסים המוטלים על העסק רשאי לנכותם מחשבון הריח הכללי ומהמותר יפריש מעשר וה"ה למלוה בטחון אולם כשיחזירו לו המלוה יפריש ממנה. אבל אין לפרוע המסים מהמעשר⁹.
- י. הוצאות ביתו ובכלל זה מס קופת חולים, ארנונה המוטלת על הבית, עזרת וכיו"ב והוצאות אשתו ובניו שחייב לזונם אינו רשאי לנכות מחשבון הריח הכללי¹⁰.
- יא. הוצאות לקניית מצוות שחייב בהם כגון תלית, תפלין, מזוזה, סכה, אתרוג, יין לקידוש, מתנות לאביונים וכיו"ב אינו רשאי לנכות מהריח הכללי וכ"ש שלא יוציאם מכספי המעשר. אולם למצוה שאין חייב בה כגון לשלם בכדי לקבל סנדקאות אם לא היתה יכולת בידו לקיום מצוה זו בלא המעשר, יכול לתת מהמעשר¹¹.
- יב. הוצאת מזונות בניו ובנותיו בגיל למעלה משש שנים רשאי להוציא מהמעשר לאחר שיפריש (ועל שכר הלמוד עי' פ"ד) ודוקא אם מצבו דחוק הרבה¹².

9 כן נראה ממה שהעלה בבית דינו של שלמה דהמעשר הוי כשותף וכשיש שותפים בעסק מנכים כל המסים הנזכרים מהריח ואח"כ מחלקים ביניהם וה"ה למעשר ואף שהכנסות בטוח לאומי ניתנים למקרה סעד לזקנים וכיו"ב אין יכול להוריד מס זה ולחושבו כמעשר ממש כיון דהוי מס עליו וחייב לתתו הא קי"ל כל דבר שבחובה אינו בא מן המעשר וכמו שהאר"י בזה בב"ד של שלמה עי"ש. וכ"כ ברכי יוסף סי' רמ"ט סעי' י"ח וי"ט. אולם ראיתי בס' ציץ אליעזר ח"ט שמיקל אם מתנה כשמפריש לכך עי"ש ולע"ד כמ"ש. וכ"כ בנהר מצרים עמוד צ"ה אות י'.

10 כן העלה בב"ד של שלמה שם וכ"כ במעם לועז עמוד תרנ"א ואף שבשכנה"ג משם מהר" מתתיה טריוש משמע שמנכה עי"ש מה שדחק הרב לישב דבריו וכן העלה בברכ"י סי' רמ"ט סעי' ה' והאר"י לישב תשו' זו עי"ש ומס וארנונה המוטל על הבית לא הוי כמס המוטל על העסק רזה הוי בכלל הוצאות הבית, וה"ה למס גולגלת שאינו שייך לעסק וכמ"ש הט"ז יו"ד סי' רמ"ט. ועי' באגרות משה יו"ד סי' קמ"ג.

ועי' בשואל ונסאל ח"ב יו"ד סי' ק"ס שדעתו שאפשר לנכות ונמוקו שירבו המעשרים ומקיימים מצוה זו. ונראה שבימינו אדרבה אם נעשה כן כמעט מיעוטא רק יפרישו מעשרות ודאי יודה בזה הגאון ז"ל.

11 ב"ד של שלמה. אולם אם בא להוסיף על חיוב מתנות לאביונים מהמעשר רשאי עי' במג"א או"ח סי' תרצ"ד ס"א. משם השל"ה ומהרי"ל סי' נ"ו מעם לועז על מגלת אסתר עמוד רנ"ו.

12 כן הכריע בב"ד של שלמה שם אף שהט"ז פליג בזה עי"ש וכן כתב הברכ"י סי' רמ"ט סעי' י"ח משם רבינו חיים בן עטר עי' בספרו ראשון לציון וכן כתב בפלא יועץ אות מ' ועי' בס' ציץ אליעזר ח"ט סי' א' פ"ה עי"ש ובמה שצ"י. ועי' יפה ללב יו"ד סי' רמ"ט ס"ו. ועי' באגרות משה יו"ד סי' קמ"ג. ובשמחת כהן יו"ד ח"ג סי' ל"ה.

- יג. נשא אשה והכניסה לו נכסי מלוג ונכסי צאן ברזל אינו חייב לעשר את הקרן אלא יתן משהו לעני. ומה שמרויח מפירותיהם חייב לעשר¹³.
- יד. מתה האשה וירש את נכסי-מלוג וצאן-ברזל, חייב לעשרם דעכשיו קונה אותם אפילו האשה עישרה אותם בחייה. ומערך הכתובה אינו חייב לעשר אולם יש להחמיר ולעשר במה שהיתה שוה הכתובה להמכר בטובת הנאה¹⁴.
- טו. מי שחלה או נולד לו בן ושלחו לו נדבה או מתנה דמסתמא להוציאם בימי חוליו או להוצאות הברית ניתנו לו, חייב להפריש מהם מעשר. וה"ה מדורות הנשלח לתלמיד חכם, או תמיכה שמקבלים בישיבות¹⁵.

פרק רביעי

סדר חלוקת המעשרות

- א. עיקר מצות מעשר כספים הוא לתתו לעמלי תורה ההוגים בתורת ה' ותורתם אומנותם¹.

13 שאלת יעבץ סי' ו'.

14 שם. ועי' ברכ"י סי' רנ"א.

15 כן העלה החקרי לב יו"ד סי' ק"ב עמוד רי"ג ע"ש. וכ"כ ברוח חיים סי' רמ"ח ס"א.

1 כראיתא בילקוט בשם הפסיקתא. וכ"פ בבי"ד של שלמה ועי' שו"ע סי' רנ"א סעי' ט' דהגדול בחכמה קודם לחברו. וכ"כ בנהר מצרים עמוד צ"ז. וכ"כ בעל משנה ברורה בספרו אהבת חסד פ' י"ט דעיקר המעשר נתקן בשביל להחזיק עמלי תורה, וכ"כ ברוח חיים סי' רמ"ט ס"א משם הירושלמי ומן הראוי להעתיק כאן לשון הרמב"ם בה' שמיטה ויובל פי"ג הי"ב וי"ג וז"ל: "ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו מפני שהובדל לעבוד את ה' לשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים שנאמר יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל, ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכח גופן. אלא הם חיל השם שנאמר ברך ה' חילו. והוא ברוך הוא וזכה להם שנאמר אני חלקך ונחלתך. ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבודו לדעת את ה' והלך ישר כמו שעשהו האלהים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים ויזכה לו בעוה"ז דבר המספיק כמו שזכה לכהנים ללווים הרי דוד ע"ה אומר ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי" עכ"ל. וכ"כ בשיטה מקובצת כתובות נ' בשם הרב המעילי דמעשר כספים הוי דומיא דמעשר הניתן לכהנים וללוים למען יחזקו בתורת ה'. ואף שיש סובכים להקדים עניים אולם בימינו אלה העמלים בתורה הם העניים ג"כ ושני הדברים נמצא בהם ע"כ לכו"ע יש להקדימם.

- ב. וכן לצדקה לעניים, לפדיון שבויים, הכנסת אורחים, לחולים, ליתומים, לגמילות חסדים, הצלת ילדים ממיסיון וחינוכם לתורה, להכנסת חתן וכלה לחופה.²
- ג. יש להקדים קרובים העניים, וזהו סדר הקדימה: אביו ואמו, בניו ובנותיו למעלה משש שנים, אחיו ואחיותיו, וכל יתר הקרובים כפי סדר הקורבה בדין ירושה. ותלמיד חכם קודם לקרוב.³
- ד. במה דברים אמורים שמותר לפרנס אביו ממעות מעשר, כשאינו ידו משגת, אבל אם ידו משגת אמרו חכמים תבוא לו מארה למפרנס אביו ממעשר.⁴
- ה. וכן יש להקדים שכנו העניים לעניי עירו ועניי עיר אחרת ויושבי ירושלים קודמים לעניי ארץ ישראל ועניי ארץ ישראל קודמין לעניי חוץ לארץ.⁵
- ו. איש ואשה שבאו לבקש מזון, מקדימין אשה לאיש וכן לכסות היא קודמת ואם באו יתום ויתומה להנשא מקדימין להשיא היתומה.⁶
- ז. לקנות ספרים ולתתם לבני חבורה העוסקים בתורה או להאכיל בני החבורה מממונו ולשלם עבור החשמל ושירותים אחרים הדרושים להם ללימוד תורה, רשאי להוציא ממעות מעשר.⁷
- ח. לקנות ספרים ללמוד בהם הוא בעצמו ולהשאילם לאחרים, אם אין יכולת בידו ולא היה קונה אלמלא כסף המעשר רשאי להוציא ממעות מעשר, ובלבד שישאילם לאחרים, וגם יכתוב עליהם שהם מהמעשר בכדי שלאחר פטירתו לא יחזיקום יורשיו לעצמם.⁸

2 פשוט ודומיא דמעשר עני וצדקה. ועי' בשער זה פרק שמיני סעיף ב' ובהערה שם.
3 שו"ע יו"ד סי' רנ"א ס"ג ועי' במקורות שם וה"ה למעשר דהוי כצדקה וכ"כ ב"ד של שלמה שם. ועי' רוח חיים סי' רנ"א וסדר הקורבה לפי הירושה כ"כ מהרש"ם אה"ע"ז סי' קצ"ג. ובניו ובנותיו הפחותים מגיל שש כיון שחייב לזונם מדינא ולא מדין צדקה אין יכול לפטור עצמו במעות מעשר וכ"מ בברכ"י.

4 שו"ע יו"ד סי' ר"מ ס"ח ברמ"א משם הג"מ והגהות ב"מ וחידישי אגודה וכ"כ הש"ך יו"ד סי' רנ"א ס"ה. וכ"כ ב"ד של שלמה שם וכ"כ מזמור לאסף עמוד מ"ה. וכ"כ באהבת חסד ע"ש. ועי' שכנה"ג סי' רנ"א שכת' דמהרי"ל משם מהר"י אופנהיים מיקל בזה ואין נראה משאר פוסקים כן אא"כ אין לו.

5 יו"ד רנ"א ס"ג ועי' פ"ת שם ס"ד משם החתם סופר סי' רל"ג ור"ל"ד דיש להקדים יושבי ירושלים וכל הקדימות אינם אלא להקדים ולא לדחות נפשות ע"ש. ועי' שו"ת מהר"ם גלאנטי סי' ע"ו ועי' בתשובה סי' ב' מס' דין אמת.

6 יו"ד רנ"א ס"ח.

7 ב"ד של שלמה שם. וכ"כ בנהר מצרים.

8 כן העלה בב"ד של שלמה שם. ועי' שכנה"ג יו"ד סי' רמ"ט הגה"ט ס"ק ב'. וכ"כ

- ט. מותר לשכור מלמד לבן קרובו או מכירו העשיר, אם אין האב רוצה ליתן וכל שכן לבני עניים.⁹
- י. אין לשלם נדבותיו בעלותו לס"ת או בקניית אחת המצוות בביהכנ"ס כגון פתיחת ההיכל וכו' — מהמעשר אלא בתנאים אלה:
- א. אם מנהג ביהכנ"ס לחלק לעניים או לבני תורה מהכנסות ביהכנ"ס ובהתאם לאחוזים שנותנים לעניים יכול להפריש מהמעשר.
- ב. אם בשעה שקנה המצוה היה בדעתו לפורעה מהמעשר.
- ג. אם חבירו רצה לקנות והוא הוסיף עליו, רשאי לשלם את התוספת בלבד מהמעשר ולא לפי הסכום שחבירו רצה לקנות.
- רק בהצטרף ג' התנאים הנ"ל רשאי להפריש מהמעשר. אולם כשהכנסות ביהכנ"ס הן עבור בדק הבית, נקיון, חשמל, שכירות החזן והשמש וכו' אף שהם תלמידי חכמים ועניים, אין להוציא מהמעשר כיון שבשכירות הם נוטלין ולא בצדקה אא"כ מוסיף להם מלבד שכרם.¹⁰
- יא. יכול לתת המעשר לשליחים נאמנים הבאים מארץ ישראל או מארצות אחרות להחזקת בני תורה או לעניים או ליתומים וכדומה.¹¹
- יב. ישראל שחייב ממון לגויים או מס ואין לו לשלם יכולים לעזור לו מהמעשר דהוי כפדיון שבויים.¹²
- יג. מותר להלוות אפילו לעשיר, בשעת דוחקו, מהמעשר, ואם ירד העשיר מנכסיו רשאי למחול לו ההלוואה אעפ"י שמעיקרא לא נתכוון לכך.¹³
- יד. נדר שנודר בעת צרה, אעפ"י שבעת נדרו היה דעתו לשלמו ממעות מעשר, לא יועיל נדרו זה אם משלמו מהמעשר כי לא הוסיף לעצמו זכות ע"כ אין לשלמו ממעות מעשר.¹⁴

במזמור לאסף עמוד מ"ה. וכ"כ בנהר מצרים. וכת' במעם לועז עמוד תרנ"א שיש להתרחק מהיתר זה כיון שהעיקר לפרנס העניים, אולם נראה דדוקא כשמצבו אינו דחוק. וכ"כ החפץ חיים באהבת חסד פרק י"ט.

- 9 בי"ד של שלמה שם משם השל"ה, וכ"כ בנהר מצרים.
- 10 כן העלה בב"ד של שלמה עיי"ש באורך וכ"כ בנהר מצרים. ועיי' ברעק"א בסי' רמ"ט. ועיי' באהבת חסד פ"י י"ט עמוד ל"ט.
- 11 שם. וכ"כ בנהר מצרים.
- 12 שם משם שכנה"ג והרדב"ז. ועיי' בגור אריה הלוי יו"ד סי' רנ"ב סי' א משם הרמב"ם פ"ח. מה' מתנות עניים ומדרכי גיטין סי' תנ"ח.
- 13 שם. וכ"כ בנהר מצרים.
- 14 שם, ושם.

- טו. נדר שנודר בדרך קנס אם יעבור על איזה דבר או אם לא יגמור איזה לימוד, אין יכול לשלם הקנס מכספי המעשר.¹⁵
- טז. אינו רשאי לשלם דמי הנסיעה לארץ ישראל כדי לבקר במקומות הקדושים או להשתטח על קברות הצדיקים ממעות המעשר, אבל הנדבות שמנדב בא"י לעניים יכול לתתם מהמעשר.¹⁶
- יז. מי שלצרכיו האישיים מספיק לו משרת נער, והוא שוכר משרתים גדולים יראי ה' כדי שישגיחו בביתו על עניני איסור והיתר וכו', אין רשאי לנכות מהמעשר תוספת השכר שמשלם לגדולים.¹⁷
- יח. הוצאת לימוד בניו קטנים שלומדים תורה שבכתב אינו רשאי לשלם מהמעשר.¹⁸
- יט. הוצאת לימוד בניו הגדולים למשנה וגמרא אם מצבו דחוק יכול לשלם מהמעשר. אבל אם אפשר לו לא ישלם מהמעשר.¹⁹
- כ. הוצאות נישואי בנו ובתו הגדולים, ובפרט אם הם תלמידי חכמים, רשאי להוציא מהמעשר ואין חייב להודיע להם שממעות מעשר הוא מוציא. ודוקא אם בשעת ההתחייבות היה בדעתו להוציא מהמעשר, שאל"כ אינו רשאי לפרוע חובו מהמעשר.²⁰
- כא. מי שלוקח חתן תלמיד חכם ומתחייב לפרנסו כמה שנים, אם בשעת ההתחייבות היה בדעתו להוציא מהמעשר מותר.²¹
- כב. מי שקבל עיסקא מחבירו, וחולקים הרוחים ביניהם בדרך היתר, אין המקבל עיסקא יכול ליתן המעשר, אלא יתן חציו לנותן העיסקא והוא יתננו למי שירצה.²²

15 שם, ושם.

16 שם וכ"כ בנהר מצרים. ועי' בזכרינו לחיים ח"ב או"ח י"א ע"ב אות ב' ערך "מצוה". שער חמישי פרק י"ב וי"ג.

17 שם משם השבוי וכ"כ ברכ"י סי' רמ"ט סי"ז.

18 בי"ד של שלמה משם ב"ש על יסוד שו"ע יו"ד סי' רמ"ה סעי' ה' ו', ושכנה"ג יו"ד סי' רמ"ט הגה"ט ס"ק ב'. ועי' מעם לועז פ' ראה. וכ"כ החפץ חיים באהבת חסד פ' י"ט.

19 שם.

20 כן העלה בשו"ת ציץ אליעזר ח"ט סי' א'.

21 חתם סופר יו"ד סי' רל"א והביאו בשו"ת ציץ אליעזר ח"ט סי' א'.

22 שו"ע יו"ד סי' קע"ז סעי' כ"ב ברמ"א. ועי' בסימן שם דרכי היתר ומ"ש בה' רביח שער חמישי פרק י"ב וי"ג.

פרק חמישי

סחורה במעות מעשר

- א. אין עושים פרקמטיא בכספי מעשר ואין מלווים אותם ברבית (באופן המותר) אף אם יתן כל הריוח לעניים, שמא יבואו עניים ולא יהיו מעות בכיסו לתתם להם.
- אבל צדקה שאינה עומדת לחלק רק הקרן קיימת ואוכלים הפירות — שרי¹.
- ב. אם סחר במעות מעשר והפסיד צריך לקבל על עצמו לשלם את ההפסד למעשר. ואם הריוח הריוח שייך למעשר. וה"ה אם קנה אגרת פיס או הגרלה אחרת מהמעשר².
- ג. אם הוא אדם אמיד שמעות מצויות תחת ידו ליתנם לעניים מיד, רשאי לעשות עסקים בכספי במעשר וכשיבואו עניים ילוה להם מממונו ויפרע מהמעשר. אולם הריוח הוא למעשר וההפסד לעצמו וכנ"ל³.
- ד. מנהג הרבה בני אדם שכשאיין להם מעשר מזומן, נותנים לעניים ומלוים מנכסיהם ומתנים בינם לבין עצמם כשירויחו בממונם אז יעכבו המעשר לעצמם עד שיגבו מה שנתנו לעניים מן הקרן, ואין צורך ליטול רשות מן העניים. ואף שלא פירשו אם נהגו כן סתמו כפירושו⁴.

פרק ששי

ספק המתעורר במעות מעשר

- א. כיון שמעות מעשר הם כמתנות עניים וצדקה, הרי כל ספק המתעורר בהם אם הם שייכים למעשר או לחולין — הוא מעשר¹.
- 1 שקלים פ"ד ב"י בסי' רנ"ט ופסקו הרמ"א בס"א ועי' בבי"ד של שלמה. ועי' משנה למלך פ"ח מה' מתנות עניים ס"ד. וכ"כ במעם לעזו עמוד תרנ"א. ועי' במעם לעזו על מס' אבות עמוד קכ"ג.
- 2 שם, וכ"כ בנהר מצרים.
- 3 של"ה והובא בבי"ד של שלמה שם. וכ"כ בנהר מצרים.
- 4 ב"י בשם רש"י והביאו רמ"א בסי' רנ"ז ס"ה. ושכנה"ג יו"ד סי' רנ"א סעיף כ"ד משם מהרי"ל בתשו' סי' נ"ד. וכ"כ מטה משה ח"ב מע' צדקה פ"ח. ושוריי ברכה סי' רנ"ז ס"ק ב' משם הנוב"י סי' ע"ג.
- 1 אור זרוע הל' צדקה סי' י"ח מתו"כ פ' קדושים ספק לקט לקט הכי נמי ספק צדקה

- ב. תיבה שנשתמש בה למעות מעשר וחולין בזה אחר זה אם ידע במה נשתמש באחרונה הולכים אחר האחרון. ואם לא ידע הולכים אחר הרוב.²
- ג. מצא ארנק עם מעות בתיבתו וכתוב עליו "מעשר", סומכין על הכתוב והוא הדין יורשים שמצאו בין כתבי אביהם על ארנק של מעות שהם מעשר, חייבים לתתם לצדקה.³
- ד. בנים שמצאו בפנקס אביהם שקופת המעשר נשארה חייבת לו, אינם יכולים לנכות ממעשר שלהם.⁴
- ה. הנודר צדקה ואינו יודע כמה נדר מרבה ליתן עד שיאמר לא לסכום כה גדול, התכוונתי.⁵
- ו. מי שעלה לס"ת ונדר סך לצדקה אחת ויש בעיר כמה סוגי צדקות, כגון ת"ת, הכנסת כלה, ביקור חולים וכו' ושכח לאיזה מהם נדר צריך לשלם לכל הצדקות כלם עד שלא ישאר ספק בלבו.⁶
- ז. מ"ש בסעיף ו' נראה שאם היה עני ואין בכל קופה עניים מבוררים, יכול לעשות כך: למסור נדרו לבית דין, ובי"ד יחלקו הכסף בין הקופות ויקחו שטר מחילה מהממונים על כל קופה, בשם הנודר.⁷
- ח. מי שרגיל לגבות מעות צדקה בכל חודש, ונתערבו במעותיו ואינו יודע החשוב, יעיין בפנקסי הצדקה מכל השנים שעברו כמה היה גובה בכל חודש, ימצא הסכום הגבוה ביותר, ויתנהו לצדקה והשאר חולין.⁸

צדקה ובי"ד בס"י רנ"ט משם הגהות מרדכי פ"ק דב"ב וכן פסק בשו"ע שם ס"ה ועי' ברמ"א סי' רנ"ח ס"ג. ועיי"ש שנסתפק אם גם בפלוגתא דרבוותא אזלינן לחומרא ולא הכריע. והחקרי לב בחו"מ סי' ק"י פסק שאין לומר בצדקה קים לי. וכן פסק ברוח חיים יו"ד סי' רנ"א סעי' י"ג ועי' בתורת חיים סי' י"ז. ועי' בחקל חו"מ ח"ב סי' ל"ה וצ"ע.

2 או"ז שם סי' י"ט ולא דמי לסעי' א' דהתם מייירי כשאין רוב, אלא רק ספק. וכן פסק הרמ"א בס"י רנ"ט ס"ק ו'.

3 שם. וכתב ראיה מפקדון ויין נסך כדפי' בהמפקיד משם הרמב"ם ואבי העזרי. והביאו ב"י בס"י רנ"ט ופסקו הרמ"א שם בסעי' ו' ועי' פ"ת שם ס"ק י"א. וכן פסק מהר"י אדרבי בשו"ת דברי ריבות סי' רכ"ג.

4 שו"ב סי' רנ"ז ס"ג משם הנוב"י סי' ע"ג. 5 מרן בס"י רנ"ח ס"ג.

6 פתחי תשובה סי' רנ"ח ס"ק ה' משם התם סופר בס"י ר"מ. וסיים שבי"ד אין יכולים לכופו על כך אלא אם ירצה מניח ביניהם ומסתלק. אולם להורות מורים לו שישלם לכלם.

7 שו"ת רב פעלים למורינו הג"ר יוסף חיים זיע"א ח"א יו"ד סי' מ"ג. (ואף שלא נזכר שם עני אולם השאלה היתה באשה דמסתמא אין לה ועל כן כתב כן, וזוהו אף החת"ס יודה).

8 פתחי תשובה סי' רנ"ט ס"ג משם הנוב"י סי' קנ"ה עיי"ש.

פרק שביעי

המפריש חומש למה מותר להוציאו

- א. מצוה מן המובחר להפריש לפחות חומש כשאינו ידו משגת ליתן לפי צורך העניים. (ועי' מ"ש לעיל בפרק א' סעיף ה')¹.
- ב. כשמפריש חומש יחלק החומש לשני מעשרות, מעשר אחד יתן לעמלי תורה ולעניים וכנזכר בפרקים דלעיל, והמעשר השני יש לו רשות להוציאו לכל דבר מצוה ואפילו לצורך עצמו ובניו ובני ביתו כגון שיכתוב מהם ספרים ללמוד בהם הוא ובניו ולהשאילן לאחרים².
- ג. גם בשעת הפרשת החומש יחלקנו לשני מעשרות כי למעשר יש סוד ויסוד³.
- ד. מדמי החומש רשאי לתת לקופת בדק הבית, לעלויות ספר תורה, או לקניית מצוות בבית הכנסת⁴.
- ה. וכן לקנות לעצמו טלית, ציצית, תפלין מזוזות, סכה, לולב, ספרי קודש לעצמו, משלוח מנות, מתנות לאביונים וכיוצא⁵.
- ו. וכן רשאי לשלם מזה שכר מלמדים לבניו, או לשלם כדי לקבל סנדקאות⁶.
- ז. וכן רשאי להוציא הוצאות עליה לארץ ישראל, ונסיעות לקברות הצדיקים⁷.

1 כן פסק מרן בשו"ע יו"ד סי' רמ"ט ס"א ועיין מראה מקומות ומפרשים שם. ועי' בשיטה מקובצת כתובות נ' ע"א. ועי' בי"י שם. ועי' בפירוש רבינו עובדיה ריש פיאה וברכ"י סי' רמ"ט.

2 כך כתב בשיטה מקובצת כתובות נ' ע"א משם הרב המעילי ודימה זה לשני מעשרות שהיו חייבים ישראל להפריש מעשר עני ומעשר שני וכשם שמעשר שני היה נאכל בירושלים לו ולבני ביתו ה"ה למעשר השני מהכספים שיכול ליהנות בו הוא וב"ב וסיים דכל המדקדק בזה מובטח לו שיצליח בנכסיו וכי' עי"ש.

3 עי' ברכ"י סי' רמ"ט על יסוד התשו' באבקת רוכל ס"ג, וכ"כ באהבת חסד פ' י"ט.

4 בי"ד של שלמה יו"ד סי' א'.

5 שם.

6 שם.

7 שם.

פרק שמיני

פרטי דינים בהקדש, צדקה ומעשר

- א. כשם שאסור להזיק להקדש כך אסור להקדש להזיק הקדש אחר.¹
- ב. יש לו מעות של צדקה ועליו לבחור למי לתת, ללמוד תורה או לענין בית הכנסת או לבניו ישיבה, יתן ללמוד תורה דגדול לימוד תורה יותר מבנין בית המקדש וכן עניים חולים עדיפי מבנין ביהכנ"ס, ועניים סתם י"א דביהכנ"ס עדיפא ויש חולקים.²
- ג. יתן צדקה בסבר פנים יפות בשמחה ובטוב לבב וישתתף עם העני בצערו וידבר עמו דברי תנחומים ונחמות. ואם נותנה בפנים זעומות ורעות מפסיד את זכותו.³
- ד. יתן הצדקה מעומד, כיון שהיא מצות עשה. ועוד, לפי שהעני הוא

1 שכנה"ג יו"ד סי' רנ"ח ס"ק פ"ט משם הרשד"ם יו"ד סי' ר"ו. ואם שהדברים פשוטים וטעמם גלוי לעין אולם מכיון שיש גבאי הקדש שמורים לעצמם קולא בדבר בחושבם שמצוה שהם עסוקים בה חשובה ביותר ושקולה יותר מכל המצוות וההקדשות של אחרים ואם יזיקו להקדש אחר יריח ההקדש שלהם יותר ויגדל ממונו ע"כ כתבתי זה שאיסור גמור הוא אפילו אם הקדש אחרים פחות בערכו סוף סוף זה ג"כ הקדש וגם להקדש אסור להזיק הקדש אחר ועוברים על לא תעשון כן ואינם מוסיפים לעצמם ולהקדש שלהם כלום כי הכל קצוב מאת ה' ואינו אלא מחוסר אמונה. ועתידים ליתן את הדין. ואף שבאמת אין בכחם להזיק הקדשות אחרים כי הכל קצוב בכל זאת אין נפטרים מעונש כגנב וגזלן שאין בכחן לגרוע מפרנסת שום נברא ובכל זאת נענשים על מעשיהם.

2 שו"ע סי' רמ"ט סעי' ט"ז. ועי' בשאילתות דרב אחאי גאון פ' תרומה. ועי' בהעמק שאלה שם משם התוס' ב"ב ט'. וכתב עוד שם (והובא בענף יוסף) דבפסיקתא רבתי פ"ו איתא הטעם שלא בנה שלמה בית המקדש מקדשי דוד אביו אלא הביא הכל לאוצרות וכו' שבא רעב בימי דוד ג' שנים והיו לדוד כמה אוצרות צבורין כסף וזהב שהיה מתקן לביהמ"ק והיה צריך להוציא להחיות נפשות ולא עשה כן אמר לו הקב"ה וכו' וע"ש מ"ש על מהרי"ק. ועי' ב"י סוף סי' רמ"ט מ"ש משם מהרי"ק והיסוד מהירושלמי סוף פיאה ובס"פ ה' דשקלים אחזי לרב תרעא דבי כנישתא וכו' וכי לית תמן בר נש למילף אורייתא או חולין המוטלים באשפה וקרא עליו וישכח ישראל עושהו ויבן היכלות ועי' בגר"א הביאו העמק שאלה שם. ועי' בחקרי לב יו"ד ח"ג סי' קי"ד עמוד רס"ה שהאריך והוכיח דלא בעינן עניים וחולים אלא אפילו עניים בלבד קודמים עיי"ש. וכן דעת היפה ללב ח"ג יו"ד סי' רמ"ט סעי' ט"ל. ועיי"ש ובמה שציין בסעי' מ'. ועי' לגר"ח פ' בסי' חיים סי' מ"ו.

3 לשון הטור יו"ד סי' רמ"ט.

- כנגד השכינה הנופלת כביכול בעוה"ר, ולכן צריך ליתן מעומד כדי להקימה ולהעמידה.⁴
- ה. כשחסר בקופה של צדקה צריך הגבאי ללוות מכספו. וכשיכנסו כספים לקופה יטול את המגיע לו ואין צריך ליטול רשות מהתורמים לקופה.⁵
- ו. אין על גבאי צדקה לשים לב אם יהרפוהו העניים, כי זכותו גדולה על ידי זה.⁶
- ז. הנודר צדקה אינו רשאי לחזור בו, אלא אם כן נשאל לחכם והתיר לו. ואם הגיע ליד הגבאי אינו יכול להשאל עליו.⁷
- ח. הכופה אחרים ליתן צדקה ומעשה אותם, שכרו גדול משכרו של הנותן, שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום, ועל גבאי צדקה וכיוצא בהם נאמר ומצדיקי הרבים ככוכבים.⁸
- ט. בקש העני ממך ואין בידך כלום ליתן לו פייסהו בדברים. ואסור לגעור בעני או לצעוק עליו מפני שלבו נשבר ונדכא וכו' ואוי למי שהכלים את העני, אלא יהיה לו כאב בין ברחמים בין בדברים שנא' "אב אנכי לאביונים".⁹
- י. אם נצטברו הרבה מעות מעשר יותר ממה שצריכים עניים, יבערם בשנה שלישית ושישית. ע"י שיחלקם לעניים אחרים או יעשה מהם קרן קיים שמהרוחים יתנו לעניים.¹⁰
- יא. מי שאמר שיתן סך כך וכך לעניים במתנת שכ"מ או מתנת בריא חייבים הירשים לקיים ולתת לעניים.¹¹

- 4 מזמור לאסף למורינו ח"ר ששון מרדכי זצ"ל עמוד מ"ה. ויסוד הדברים מכתבי האר"י ז"ל וכ"כ בעיקרי הד"ט סי' כ"ו ס"ק ל' משם ברית עולם.
- 5 מרן בסי' רנ"ז ס"ה.
- 6 שם ס"ז.
- 7 מרן בסי' רנ"ח ס"ו. ועי' להגאון מחנה אפרים הל' צדקה סי' ה' אי בעינן פתח וחרטה עיי"ש. ועי' רוח חיים סי' רנ"ח שציין לספר אהלי יאודה כהן דקי"ג ע"ד ועושה שלום דל"ג שעמדו בזה.
- 8 לשון הרמב"ם פ"י מה' מתנות עניים ה"ו.
- 9 שם ה"ה.
- 10 מעם לועז פ' ראה.
- 11 כן פסק מרן בתשו' באבקת רוכל סי' פ"ג והובאה ברמ"א סי' מ"ז ואף שרמ"א פליג שם בסי' מ"ח והסכים עמו מהר"ם מפארוה, הנה למעשה לא סמך על דעתו אלא עשה כדברי מר"ן כמבואר למעיון שם. ועי' בקצות החושן בסי' רנ"ב ס"ק ה' ובסי' ר"צ ס"ק ג' מה שיישב דברי מר"ן ועי' לחת"ס חו"מ סי' קט"ו ועי' לרע"א בתשו' סי' ק"נ מה שתמה על הרמ"א עיי"ש. ועי' בשו"ע בסי' רי"ב ס"ז בחו"מ. ובפ"ת שם ומ"ש בפ"ת דמהרי"ט בח"ב חו"מ סי' נ' פליג הנה בח"א בסי' ס"ז ס"ל

יב. אמר מה שתלד בהמתי אתן לצדקה, אעפ"י שעדיין אינו בעולם, הרי זה חייב לקיים דברו שנאמר ככל היוצא מפיו יעשה, ואם צויה אדם כשהוא שכיב מרע ואמר כל מה שיוציא אילן זה יהיה לעניים או כל שכר בית זה יהיה לעניים זכו בהם העניים. ודוקא כשהמוריש אמר הדברים בפני היורשים והם שתקו ויש חולקים¹².

יג. יש אומרים דכיון שגמר בלבו לתת לצדקה חייב ליתן ויש חולקים וסוברים שאינו חייב עד שיוציא בפיו. ויש להחמיר כדיעה ראשונה. ולנוהגים כרמ"א חייב לתת¹³.

יד. אם אמר אתישב בדבר אם אקדיש כסף זה או נכסים אלו לא הוי גמר אפילו בלבו, וע"כ הנוהגים למכור מצוות בביהכ"ס וכל אחד מוסיף על חבירו אין חייב לתת אלא האחרון שעל דעת כן נדרו¹⁴.

כדעת מר"ן וי"ל שאין דבריו סותרים ויש חילוק אם ההקדש חל מחיים או לא ודוקא ועי' לכנה"ג חו"מ סי' רי"ב הגה"ט סל"ג ומחנ"א ה' צדקה סי' ב'. ועי' ברכי נועם חו"מ סי' כ"ז מ"ש על התשו'. ועי' רב פעלים ח"ד יו"ד סי' כ"ו. וזכורני שמורי הרה"ג עזרא עטיה זצ"ל אמר שההלכה בזה כדעת מר"ן.

12 כן פסק בשו"ע, חו"מ סי' רי"ב סי"ז וס"ט ועי' בסמ"ע ודוקא בפניהם כמ"ש בב"י שם. ועי' ברכי נועם חו"מ סי' ז"ר. ובסי' כ"ה מה שהארין בזה ודוק. וכ"כ מהר"ם גאלנטי בסי' י"ג. והרמ"א פליג ועי' במכתם לדוד סי' י"ד ובאתן לא פליג.

13 מר"ן בחו"מ סי' רי"ב ס"ח הביא שתי ידיעות בשם יש ויש. והרמ"א פסק כדיעה ראשונה (ועי' ביו"ד סי' רנ"ח ברמ"א ובב"י שם. ועי' בשכנה"ג יו"ד הגב"י סי' רנ"ח ס"ק מ"ד). ועי' לכנה"ג בחו"מ סי' רי"ב הגה"ט ס"ק מ"ב שכת' דלהלכה רבינו הב"י הביא שתי הסברות ולא הכריע. ואף שהכנה"ג ס"ל דתמיד כשמר"ן כותב יש ויש הלכה כו"ש א"כ הרי הכריע כדיעה שניה להקל. וי"ל כיון שסברא שניה כתבה בלשון יחיד ויש מי שאומר ס"ל לכנה"ג דאין הכרעה בדברי מר"ן. אולם בסי' כף החיים דף כ"א אות ט"ך והביאו השד"ח בכללי הפוסקים סי' י"ג ס"ק י"ד כתב דכסברא ראשונה בלשון רבים ושניה בלשון יחיד דעת מרן כסברא ראשונה עיי"ש. א"כ כיון דהוי ספק צדקה יש לתפוס לחומרא כמ"ש. ובפרט דלדעת כף החיים מרן ס"ל כדיעה ראשונה. ובלא"ה איכא דס"ל שיש לתפוס כדיעה ראשונה ביש ויש אף שרוב הפוסקים חולקים כאן יש לצרף סברתם. ומהרשד"ם ביו"ד סי' קכ"ח פסק כדיעה ראשונה וראוי להחמיר וכן נראה דעת מורינו הג"ר יוסף חיים ז"ל בשו"ת רב פעלים ח"א יו"ד סי' מ"ד. ועי' בשו"ת מהריט"ץ סי' רפ"ד וכת' מהריב"ל בח"ג סי' ל"ו דאין להוציא ממון מהיורשים על סמך הלב כיון שיש בזה מחלוקת עיי"ש. וכן להוציא ממון ולכופו בבי"ד א"א וכמ"ש בכנה"ג שם. וכן פסק בחק"ל חו"מ ח"ב סי' ל"ה שיכול המוחזק לומר קים לי ועי' בסי' בן שלמה עמ' ל' מ"ש משם ושב הכהן סי' כ' וב"א.

14 כיון שאמר בלשון ספק כ"כ מהר"א די בוטון בתשו' לחם רב סי' רכ"ג והביאה בשכנה"ג יו"ד סי' רנ"ח הגב"י סמ"ד. ובמנהג הקניוות עי' מ"ש בכף החיים או"ח סי' ש"ז ס"ק מ"ב משם השכנה"ג וא"ר ומט"י עיי"ש.

- טו. מותר לפסוק צדקה בשבת.¹⁵
- טז. האומר תנו מאתים זו לביהכנ"ס ולא קבע לאיזה בית כנסת ינתן הכסף, יתנו לביהכנ"ס שהוא רגיל בעיר שדר שם. האומר תנו מאתים זו לעניים יתנו לעניי אותה העיר שהוא דר בה.¹⁶
- יז. הפריש צדקה שילמדו עשרה ת"ת בישיבה למנוחת נפשו ואין במקומו יודעים ללמוד גמרא, ישלח האפוטרופוס את המעות למקום שבקאים בלמוד הגמרא ועדיף לשלוח לארץ ישראל ללומדים שם גמרא.¹⁷
- יח. אמר ליתן לחבירו מתנה, אם הוא עני הוי כנודר לצדקה ואסור לחזור בו.¹⁸
- יט. האומר שלע זו לצדקה או שאומר הרי עלי שלע לצדקה והפרישו עד שלא בא ליד הגבאי יכול לשנותו בין ללוותו לעצמו בין להלוותו לחבירו ויפרע אחר תחתיו. בא לידי גבאי אסור ללוותו בין לו בין לאחר, ובין הגבאי, ואם יש הנאה לעניים בעיכוב מעות ביד הגבאי כדי להמריץ אחרים שיתנו, מותר לגבאי ללוותם ולפורעם.¹⁹
- כ. מעות שהתנדבו לצורך בית הכנסת או לצורך בית עלמין, רשאים בני העיר לשנותם לצורך בית המדרש או תלמוד תורה אפילו אם הבעלים מעכבים, אבל לא מתלמוד תורה לצורך בית הכנסת. ומעות תלמוד תורה אין משנים אלא להצלת נפשות.²⁰
- כא. אב שמסר קודם פטירתו מעות ביד בנו כדי להשקיעם ואת הריוח יחלק לעניים ונתברר שאינו מצליח בנכסיו מסלקין אותו אפילו הוא אדם כשר.²¹
- כב. מי שנדר לכתוב ס"ת ולא מצא עורות כתקנן ורוצה לשנות ולקנות ספרי תלמוד ופוסקים שילמדו בהם תלמידי חכמים — רשאי.²²

15 שו"ע או"ח סי' ש"ו ס"ה וכת' בב"י שם דהר"ן תמה וכו' ומצאתי בשם ר"ח שלא אסרו אלא להקדיש כלי ידוע. אבל לא אסרו לחייב עצמו.

16 מרן בסי' רנ"ח סעי' ד' וה' דמסתמא כן כונתו.

17 מחנה אפרים הלכות צדקה סי' י"ג.

18 שו"ע סי' רנ"ח סעי' י"ב.

19 שם סי' רנ"ט ס"א.

20 שם סעי' ב'. ומ"ש ומעות ת"ת וכו' גור אריה הלוי סי' רנ"ט אות א' משם מהריב"ל חו"מ סי' מ"ט ומהרשד"ם סי' ל'.

21 מהר"ם גאלנטי בסי' כ"ה.

22 הג"ר חיים פאלגי ברוח חיים סי' נט"ר סעי' ג' וכתב שם שהסכים עמו בזה זקנו הגאון חקרי לב זצ"ל.

- כג. אשה שרוצה לחלק לעניים ולצדקה כמנהג בתי העשירים, ובעלה אף שהוא עשיר מעכב, מפני שהוא קמצן, אעפ"י שעומד וצוח אין שומעין לו, דעל דעת כן נישאת לו²³.
- כד. אשה שחללה שבת בשוגג, והורו לה חכמים לתת לעניים דמי חטאת שמינה לתקון נפשה, חייב הבעל לשלם. וכן יכולה ליטול מהוצאות הבית ואין צריכה ליטול רשות מבעלה²⁴.
- כה. אף שגבאי צדקה אין מקבלין מהנשים דבר מרובה, אבל אם הצדקה היא לשם כפרה מקבלין מהן אפילו דבר מרובה²⁵.
- כו. מי שהקדיש לישיבה ומפירות הקדשו ניוונים התלמידים ורוצה בן המקדיש ללמוד שם, הוא קודם לכל אדם²⁶.

23 כן העלה מורינו הג"ר יוסף חיים בתשובה ורמו עליה ברב פעלים ח"ב חו"מ סי' ר' ע"ש ולא מצאתי גוף התשובה. ועי' בשו"ת שמחת כהן ח"ד יו"ד סי' ב'.

24 שו"ת רב פעלים ח"ג חו"מ סימן ד'.

25 כ"כ מהר"ח פלאגי ברוח חיים יו"ד סי' רמ"ח משם מהר"ח בן עטר בס' אור החיים פרשת תרומה והביאו הג"ר יוסף חיים שם.

26 מהר"ם גלאנטי סי' ע"ו גור אריה הלוי אות ד'.

פרק אחד עשר

מעשר ממון

"הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג' י'). מה אפשר להוסיף על הבטחה מפורשת זו מפני הבורא עולם על ידי נביאו? וכבר הוכחנו דרוב הפוסקים פסקו (עייז בהלכות) דלאו דוקא למעשר דגן מתכוון הכתוב אלא בכלל זה מעשר מעות. (יתאר האדם שקבל צ'יק מהמלך, האם היה מפקפק אם יש לצ'יק כיסוי? וזה מלך בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר, על אחת כמה וכמה להבטחה מפורשת מבורא עולם ומי שעודנו מהרהר אינו אלא מקטני אמנה).

ישנם רבים שמתוך לימוד או לאחר שהוסבר להם ערך הדבר או מתוך נסיון של חבריהם שניסו והצליחו, רוצים לקבל על עצמם מצוה זו. אולם אינם יודעים כיצד לקיימה כתקונה. וכבר נשאלתי על פרטים רבים בכתב ובע"פ, ועל כן כתבתי פרטי דינים אלה ולהביאם לפני כל אחד, מאחר ולא הובאו במקובץ עד כה. ולא כתבתי בחלק הדינים מדת חסידות או חומרות אלא הלכה ברורה דוקא. וראוי להביא מדברי רז"ל בערך המצוה הזו.

ר' יהושע בן קרחא אומר אברהם התחיל ראשון לעשר בעולם לקח את כל מעשר סדום ועמורה וכל מעשר לוט בן אחיו ונתן לשם בן נח שנא' ויתן לו מעשר מכל.

(פרקי דר"א כ"ז)

ר' בר"ס אומר מכח אותה ברכה אכלו שלש יתידות גדולות בעולם אברהם יצחק ויעקב באברהם כתי' "וה' בירך את אברהם בכל" בזכות "ויתן לו מעשר מכל" ביצחק כתי' "ואוכל מכל" בזכות "מעשר מכל" ביעקב כתי' "יש לי כל" בזכות "ויתן לו מעשר מכל".

(בראשית רבה מ"ג)

"עשר תעשר את כל תבואת זרעך" אין לי אלא תבואת זרעך שחייב במעשר רבית (מהגויים) ופרקמטיא וכל שאר רווחים מנין תלמוד לומר "את כל".

(ספרי מובא בתוס' תענית ט')

עשר תעשר בשביל שלא תתחסר עשר שתתעשר וכו' "את כל" אמ"ר אבא רמז לפרגמוטיטין ולמפרשי ימים שיהיו מוציאין אחד מעשרה לעמלי תורה.

(ילקוט בשם הפסיקתא פ' ראה מדרש תנחומא)

וזרע יצחק בארץ ההיא ר' אליעזר אומר וכי יצחק זרע דגן וכו' אלא לקח את כל מעשר ממנו וזרע צדקה לעניים כד"א זרעו לכם לצדקה וכל דבר שעושה הביא לו הקב"ה מאה שערים של ממון וברכו לכך נאמר ויברכהו ה'.

(פרקי דר"א ל"ג)

וכל אשר נתן לי עשר אעשרנו לך (בראשית כ"ח כ"ב) יעקב תקן לתת מעשר מן הממון.

(מדרש מובא ברבותינו בעלי התוספות עה"ת שם)

במנורת המאור נר ג' כלל ז' ח"ב איתא: "וגרסי' באלה הדברים רבה (דברים כ"ח) ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה אמר ר' יצחק שלא יאמר אדם אלו נתן לי הקב"ה שדה הייתי מוציא מעשרות מתוכה, אלא אם אין לו שדה יתן ממה שיש לו בעיר".

"לפיכך אל ירפה אדם מן המעשרות ויתנם כראוי מן השדה ומן הבית ומכל מה שיבוא לידו בשום ענין בעולם ובזה מולחו לממונו (כדאיתא מלח ממון חסר) ומקיימו ומוסיף עליו אלף פעמים".

וזה לשון הרמב"ם (פ"י מה' מתנות עניים) (על מצות צדקה שע"י שאדם מתרגל להפריש מעשר מקיים מצות הצדקה כהלכתה).

א. "חייבין אנו להזהר במצות צדקה יותר מכל מצות עשה שהצדקה סימן לצדיק זרע אברהם אבינו שנאמר כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו לעשות צדקה ואין כסא ישראל מתכונן ודת האמת עומדת אלא בצדקה שנאמר בצדקה תכונני ואין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה'."

ב. "לעולם אין אדם מעני מן הצדקה, ואין דבר רע ולא היוזק בא בשביל הצדקה שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום. כל המרחם מרחמין עליו שנאמר ונתן לך רחמים ורחמך והרבך. וכל מי שהוא אכזרי ואינו מרחם יש לחוש ליחסו שאין האכזריות מצויה אלא בגויים."

וידועות עובדות רבות מבני אדם שהתחילו להפריש מעשר ממונם והצליחו באופן יוצא מהכלל, ונתברכו במעשי ידיהם.

והמפריש מעותיו כראוי, כשבאים אליו גבאי צדקה יש לו מעות מוכנות תמיד לכך, ולכן אין הוא דוחה את הגבאים בהלוך ושוב. וכשנותן להם, הוא מלא שמחה שיש לו חלק במצות וכאלו שלא נתן מכספו. שהרי בעת שהפריש המעשר הסיח דעתו מהמעות, והניחם בקופה המיוחדת לכך. מה שאין כן כשאינו מפריש מעשר לפעמים בעת שבאים אליו לצדקה הוא דחוק למעות שאין לו לתת להם ומקבלים גבאי הצדקה בפנים זעומות, ואין לתאר גודל עונו שפעמים רבות מתרשלים הגבאים בגללו מהמצוה, וכמה נפשות הולכים לאבוד ח"ו. והרי הוא בכלל חוטא ומחטיא.

ולא די בנתינת הצדקה, אלא הצורה והגישה שאדם מקבל את העניים או את גבאי צדקה. ורבותינו בתלמוד (ב"ב ט' ע"ב) העריכו את סבר הפנים ופיוס לעני בדברים יותר מהצדקה שכן אמרו:

"אמר ר' יצחק כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו בדברים מתברך באחד עשר ברכות. דכתיב (ישעיה נח) 'הלא פרוס לרעב לחמך' וכו' ור' ינאי (חגיגה ה') שראה אדם שנתן לעני צנוע צדקה בפרהסיה, אמר לו מוטב שלא היית נותן לו ממה שנתת לו רבים וביישתו. ופעמים במקום שכר מקבל עונש כדתני אבימי (קדושין ל"א) "יש מאכיל לאביו פסיוני (עוף חשוב) וטורדו מן העולם ויש מטחינו בריחים ומביאו לחיי העולם הבא" ופירשו רש"י והתוס' שם, שנענש עליו שמראה לו צרות עין ויש מטחינו בריחים שהיא

מלאכה קשה ומביאו לעוה"ב שמכבדו בדברים טובים ונחומים ובירוש' (פאה פ"א) מעשה באחד שהיה מאכיל לאביו פסיוני. פעם אחת אמר לו אביו מאין לך כל אלה? אמר לו: סבא, מה איכפת לך, לעוס ואכול. הראהו שקשה עליו. ומעשה באחד שהיה טוחן בריחים ואב זקן ובא ציווי מהמלך לטוחנים להתגיס לעבודת המלך, אמר לו בנו טחון ואני אלך במקומך לעבודת המלך שאין לה קצבה.

נמצא שההתנהגות הנכונה בנתינת הצדקה ערכה רב. ויש לתת את הדעת לכך כשם שנותנים את הדעת למצות הצדקה. וכשיש לאדם קופת מעשר אף שיבואו עניים רבים לא יקוץ בהם ולא יתלונן אלא להיפך ישמח על זה שבאים לזכות אותו.

וכתב בספר העקרים פרק ל"ג "הדבר הנותן שלמות אל המצוה כדי שיושג על ידה התכלית המכוון בה היא השמחה וכו' וכן נמצא הכתוב מיעד הגמול על עשיית הצדקה בשמחה אמר, 'נתון תתן לן ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך' תלה ברכה ב'ולא ירע לבבך' ולא ב'נתון תתן לו'".

ועוד יש תועלת אחרת במעשר. כי בדרך כלל מי שחנן אותו הקב"ה בעושר כאשר מבקשים ממנו צדקה אף שנותנה מכל מקום אינו נותן לפי עושרו אף שיתכן שזה סכום גדול מכל מקום באופן יחסי אליו הסכום קטן. ומצאנו בתלמוד שעשיר אף שנותן צדקה אם זה לא באופן יחסי לעושרו אינו יוצא ידי חובתו ואילו כשמפריש מעשר הרי זה תמיד יחסית לעושרו.

וכך מסופר בגמרא כתובות דף ס"ו ע"ב (ונכתבנו בקיצור ובשינויי לשון): "מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שראה ריבה (נערה) שהיתה מלקטת שעורים כיון שראתה אותו אמרה לו: רבי פרנסני. אמר לה: בתי, מי את? אמרה לו בת נקדימון בן-גוריון אני. אמר לה: בתי, ממון של בית אביך היכן הלך? אמרה לו רבי לא כך היו מושלים משל בירושלים "מלח ממון חסר" (כלומר הרוצה שיתקיים ממונו, ימלחנו, יחסר ממונו) ויש אומרים חסד. ושל בית חמיך היכן הוא? אמרה לו: בא זה ואיבד את זה. אמר להם לתלמידיו, זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל חמיה. בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ישראל, בזמן שעושים רצונו של מקום, אין כל אומה ולשון שולטת בהם. ובזמן שאין עושים רצונו של מקום מוסרן ביד אומה שפלה, ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן

YESHIVAT "AMELE TORAH" "שיבת עמלי תורה"

P. O. B. 6555 · Jerusalem, Israel

רחוב זית רענן · ת.ד. 6555 · ירושלים

חברי ההנהלה:

הרה"ג מרדכי אליהו
חבר ביה"ד הגדול בירושלים

הרה"ג עזרא בצרי

חבר בי"ד איזורי

מר יצחק עיני

*NOS COMPLACEMOS EN ENVIARLE ESTE PEQUEÑO
OBSEQUIO "LEYES DEL DIEZMO MONETARIO".*

*HACEMOS VOTOS QUE "EL TODOPODEROSO" LE AYUDE
A CUMPLIR LO EN EL ESCRITO HASTA 120 AÑOS.*

*ESPERAMOS COMPRENDA UD. LA DIFICIL SITUACION
ECONOMICA QUE ATRAVIESAN LA IESHIVA Y SUS ALUM-
NOS, POR LO QUE LE AGRADECEMOS SU DONACION
Y ROGAMOS NOS LA ENVIE DENTRO DEL SOBRE ADJ-
UNTO.*

*LE DESEAMOS A UD. Y FAMILIA MUCHOS EXITOS
EN TODO LO QUE EMPRENDAN, CON BUENA SALUD
Y QUE SEA SIEMPRE LA LUZ DE LA TORAH LA QUE
ILUMINE VUESTRO CAMINO.*

LA DIRECCION

[The page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document. No specific words or phrases can be discerned.]

של אומה שפלה. ושואלת הגמרא הלא נקדימון בן-גוריון עשה צדקה כל כך שכשהיה יוצא מביתו לבית המדרש היו מציעין תחתיו שטיחים ובאין עניים ומקפלין אותם אחוריו. אם כן מדוע הגיעה בתו למצב כזה? ומשיבה על זה הגמרא: (א) לכבודו היה עושה; (ו-ב) כמו שהיה צריך לעשות לפי עושרו לא עשה כמשל שאומרים לפי כח הגמל מעמיסים עליו משא.

למדנו מכאן שאף שהאדם נותן צדקה גדולה מכל מקום אם זה לא יחסית לעושרו הרי הוא בסכנה. וכן אם נותן לכבודו ולא לשם שמים. ואף שכתב הרשב"א שיש לפרסם עושה מצוה לעודד אחרים מכל מקום זה אם באמת כונתו כדי שיתנו אחרים הרי הוא עושה ומעשה ומצותו רבה מה שאין כן כשנותן רק בכדי לקבל כבוד. ומכל מקום הוא יותר טוב בודאי מאחר שאינו נותן כלל אלא שכשאדם עושה המצוה כתקנה בלי חסרון יכולה היא להגן עליו אפילו באופן לא טבעי שינצל מכל נזק וממיתה ממש כמאמר הכתוב "וצדקה תציל מות" (משלי י') ומעשיות רבות בתלמוד ובמדרשים על עובדות כאלה. וכשיש חסרון במצוה אם מפאת כבוד או מסיבה אחרת אין עושים עמו נס.

וכיון שמצות מעשר כספים מביאה לקיום מצות הצדקה כתקנה נביא בקיצור מקצת ממאמרי רז"ל במעלת הצדקה:
"כל הרודף אחר הצדקה, הקב"ה ממציא לו מעות ועושה בהן צדקה" (ב"ב ט').

"ר' יהושע בן לוי אומר, כל הרגיל לעשות צדקה הויין לו בנים בעלי חכמה, בעלי עושר, בעלי אגדה" (ב"ב ט').

"מעשה במונכו המלך, שבזבו אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת, וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו: אבותיך גנזו והוסיפו על של אבותם ואתה מבזבזם. אמר להם: אבותי גנזו למטה, ואני גנזתי למעלה. אבותי גנזו במקום שהיד שולטת בו ואני גנזתי במקום שאין היד שולטת בו. אבותי גנזו דבר שאין עושה פירות, ואני גנזתי דבר שעושה פירות. אבותי גנזו אוצרות ממון, ואני גנזתי אוצרות נפשות. אבותי גנזו לאחרים ואני גנזתי לעצמי. אבותי גנזו לעולם הזה, ואני גנזתי לעולם הבא" (ב"ב י"א).

"אל תאמר אין לי ממון. שכל הממון שלו הוא שנאמר (חגי ב') 'לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות'. אם עשית צדקה תזכה לממון. ואם

תעא

זכית עשה ממנו צדקה בעוד שהוא בידך. קנה ממנו העולם הזה, ותנחל העולם הבא. ואם אין אתה עושה ממנו צדקה יעוף פתאם שנאמר (משלי כ"ג), 'התעייף עיניך בו ואיננו'". (דרך ארץ זוטא פ"ד).
 "אמר ר' יונה, אשרי נותן לדל אין כתיב כאן אלא 'אשרי משכיל אל דל' (תהלים מ"א) הסתכל במצוה היאך לעשות, כיצד היה ר' יונה עושה, כשהיה רואה בן טובים שירד מנכסיו היה אומר לו: בני, בשביל ששמעתי שנפלה לך ירושה ממקום אחר, טול ואתה פורע. וכשהיה לוקח, אומר לו: מתנה היא". (ירושלמי פאה פ"ח ה"ח).

"בני אל תאטם אזנך מזעקת דל, למען ישמע ה' את קולך בזעקתך, כי כל האוטם את אזנו מזעקת דל גם הוא יצעק ולא יענה" (צואת ר' אליעזר הגדול סי' ל"א).

"תני ר' יהושע יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית" וכו' (ויקרא רבה פ' ל"ד).

וכתב בס' משנת חכמים לו ידע כל בעל בית שהעני הוא החיים, הפרנסה, והבריאות שלו ושל אשתו ובניו היו מחפשים אותו יותר מזהב.

והאריכו רבותינו בספריהם בערך מצוה זו. ואין כאן המקום לכך. ונסיים בדברי רבותינו שהגאולה שאנו מקוים ומצפים לה יום תהיה בזכות הצדקה שנאמר "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה".

Está escrito en el libro “Mishnat Hajamim”, si el dueño de casa supiera que del mendigo dependen: la vida, el sustento, su salud, la de su esposa e hijos, se lo buscaría más que al oro”.

Nuestros Hajamim escribieron mucho sobre la importancia de esta Mitsva, y éste no es el lugar apropiado para ampliar este tema.

Finalizarrmos con las palabras de nuestros Hajamim, que la GUEULA que nosotros esperamos y ansiamos día a día, será por el Zejut de la Sedaká, como está escrito “Tsión con justicia será redimida y los que retornan a ella por la caridad”.

y yo guardé en un lugar seguro. Mis antepasados guardaron algo que no da beneficios y yo guardé algo que da beneficios. Mis antepasados guardaron tesoros de dinero y yo guardé tesoros de almas. Mis antepasados guardaron para otros, yo guardé para mí. Mis antepasados guardaron en este mundo y yo guardé para el mundo venidero” (B. Batrá 11).

“No digas no tengo dinero, porque todo el dinero es de EL. Como está escrito (Haguigá 2) Mía es la plata y mío es el oro dice el TODOPODEROSO”.

Si realizaste Sedaká tendrás el Zejut de poseer dinero, y si tienes mérito, entrega Sedaká cuando todavía él se encuentra en tus manos. Compra a través de él, este mundo y heredarás el mundo venidero. Si no realizas con él Sedaká, de pronto desaparecerá, como está escrito “Si diriges tu vista en aquello, y ya no está, porque la rigueza, ciertamente toma para sí ala, cual águila que vuela hacia el cielo (Mishle 23,5)”

(Derej Erts, Zuta 4)

Dijo Ribí Iona: Bienaventurado aquel que da al pobre no está escrito, sino bienaventurado aquel que piensa en el pobre (tehilim 41) Observa la mitsvá como realizarla, como hacía Ribí Ioná: Cuando un rico disminuía de bienes, le decía, hijo mío, escuché que has heredado una suma de cierto lugar, recibe mi dinero y luego me lo pagarás. Al recibirlo, le decía esto es un regalo.

(Ierushalmi Pea 8,5)

“Hijo mío, no tapes tus oídos a la exclamación del desgraciado, para que D.os escuche tu exclamación, porque todo aquel que cierra sus oídos de la exclamación del desdichado, también él clamara y no se le escuchará.

(Tsavaat Ribí Eliezer Hagadol 31)

“Dijo Ribí Iehoshua: Más de lo que el dueño de casa realiza con el mendigo, hace éste por el dueño de casa”.

(Vaikra Raba Cap. 34)

detras por los necesitados. Entonces, porqué llego su hija a esta situación? Y la Guemará contesta: Debido a que para su honor realizaba Sedaká y porque no daba de acuerdo a su riqueza, como se ejemplifica el concepto “Se carga al camello de acuerdo a su fuerza”.

De aquí se deduce, que aquella persona que entrega una gran suma de dinero para Sedaká sino no es en relación a su riqueza, se encuentra en peligro, como así también si da para su propio honor y no cumple la Mitsvá del Todopoderoso desinteresadamente.

A pesar de que el Gran Rabino “HARASHBA”, escribió que hay que publicar a aquel que realiza una Mitsva para estimular a otros, de todos modos, si su verdadera intención es dar para impulsar y animar a que otros den, él cumple y hace cumplir, siendo su recompensa muy grande. Pero no cuando su intención es solamente para recibir honores. A pesar de todo es mucho mejor que aquel que no da absolutamente nada.

Cuando la persona cumple con esta Mitsvá como es debido sin interés y sin defectos, ésta lo escuda aunque sea fuera de la naturaleza y lo salva de todo daño y peligro de muerte. Como está escrito (Mishle 10) “Le Sedaká salva de la muerte”.

Hay muchos hechos ocurridos en el Talmud al respecto, Pero cuando hay defectos en esta Mitsva, por la búsqueda del honor o por otras razones, no se realiza ningun milagro.

Y ya que la Mitsvá del Maaser provoca el cumplimiento de la caridad como dignamente se debe traeremos en resumen dichos de nuestros Hajamim sobre la importancia de la misma.

“Aquel que persigue dar Sedaká, D.os, le presenta dinero para cumplir con ellos la Mitsvá de Caridad (Babá Batrá 9).

“Hecho ocurrido con el rey Bombaz que en el año de sequía repartió su dinero y el dinero de sus antepasados. Se presentaron ante él sus hermanos y parientes y dijeron: Tus padres guardaron y aumentaron al tesoro de sus antepasados y tú los desperdicias? Les respondió, mis antepasados guardaron abajo yo guardé arriba. Mis antepasados guardaron donde hay provabilidades de pérdida

Y ésta escrito en el libro “Haikarim” cap. 33, la alegría es la que completa la Mitsvá, para lograr por su intermedio la finalidad intencionada. Y así está escrito “Le darás y que no te pese haberle dado, pues por esta acción te bendicirá tu D.os”, supedita la bendición al hecho de que no le pese en su corazón y no al hecho de dar.

Hay otra importancia en el Maaser: Generalmente cuando una persona rica da caridad, no lo hace de acuerdo a su riqueza porque por mucho que sea esa caridad, siempre en relación a él es una suma pequeña. Y encontramos en el Talmud, que un rico que no da caridad de acuerdo a su riqueza, no cumple con el precepto de la Sedaká, pero cuando se separa el Maaser, siempre es en relación a su riqueza.

Y así está escrito en la Guemará “Ketubot pag. 66) un hecho que ocurrió con Rabán Iojanán ben Zacai al observar una jovenzuela recogiendo espigas, ésta al verlo le dijo “Dame sustento”

– le preguntó: “hija mía, quién eres tú?”

– soy la hija de Nakdimón ben Gurión, respondió.

– hija mía, donde se encuentra el dinero de tu padre? volvió a preguntarle.

– Ribí, acaso en Jerusalem no decían el refrán “Quien da dinero se le conserva?”

– y el de tu suegro donde se encuentra?

– Este se perdió junto con el de mi padre le contestó.

Raban Iojanan ben Zacai dijo a sus alumnos, recuerdo cuando firmé la Ketubá de esta joven, millones de monedas de oro por parte de su padre sin contar el dinero de su suegro. Lloró Raban Iojanan ben Zacai y dijo: “Dichosos Israel, cuando hacen la voluntad del Todopoderoso no existe nación ni lenguaje que los domine y cuando no cumplen su voluntad, los entrega en manos de una nación baja y no solamente en manos de ésta, sino en manos de los animales de una nación baja.

Pregunta la Guemará: Pero, Nakdimón ben Gurion era un donante tan grande que cuando salía de su casa al Bet Hamidrash extendían alfombras debajo de sus pies, siendo dobladas a su

finalidad de esta forma no los hace regrezar inutilmente. Al entregar Sedaká, se siente feliz por participar en los Mitsvot y como si no hubiera dado de su dinero, ya que desde la separación del Maaser de sus entradas, ignoró ese dinero, guardándolo en una alcancía especial. De lo contrario al no separar el Maaser, en determinadas oportunidades, cuando se presentan las personas que recogen Sedaká, carece de dinero para darles, recibéndolos con mala cara y es inimaginable el pecado que tienen las personas responsables de la Sedaká que por esta actuación no repiten la visita a su casa; resultado de todo ésto: peca y hace pecar al prójimo.

Y no es suficiente con el dar Sedaká, sino también en que forma se entrega y se recibe a los pobres y encargados de la misma.

Nuestros Hajamim, valorizaron el trato y el consuelo hacia un mendigo más que la caridad, como figura en el Talmud: “Dijo Ribí Itshak, todo el que da una moneda a un necesitado recibe seis bendiciones y quien lo consuela y anima es bendecido con once.

Como está escrito en Ieshaiá “Hay que compartir el pan con el hambriento. . .” Ribí Iany (Guemara Haguiga 5) observó a una persona que dió Sedaká en público a un necesitado modesto le dijo: “fue preferible no haberle dado, que darle en público y avergonzarlo”.

Hay ciertas veces que en lugar de recibir recompensa se recibe castigo, como encontramos en la Guemará Pea cap. 1: Hecho ocurrido con un hijo que le daba de comer a su padre, cierta vez su padre le preguntó, de dónde traes tantos alimentos y su hijo le respondió, a ti que te importa, come. Le demostró con esta expresión despresiante, que no le hes grato su servicio.

Se deduce, que la conducción correcta en el acto de Sedaká, tiene un valor muy grande y hay que poner mucha atención en ello. Cuando posee una caja especial donde guarda el Maaser, aunque se le presenten muchos necesitados, no le molestará, sino al contrario, se alegrará por este hecho que vienen ellos a beneficiarlo con un Zejut.

serás en el campo” Sobre este versículo dice Ribí Itshak: Que la persona no diga, si D.os me diera un campo separaré Maaser. Sin embargo aunque no posea campo, debe separar el Maaser de los bienes de la ciudad. Por esto, la persona dará el Maaser, tanto sea del campo, de la ciudad o de toda ganancia que le proporcione el TODOPODEROSO, recibiendo en este acto las bendiciones del cielo.

Maimonides. “cap. 10” “Mishná 5” de Halajot “Matanot Aniim” (Que escribió sobre la mitsvá de la Sedaká: Aquel que acostumbra a separar el Maaser de sus ingresos, cumple con la Mitsvá de Sedaká según la ley).

- a. Debemos poner atención en la Mitsvá de Caridad más que en los demás preceptos positivos (asé), puesto que la Sedaká es la señal del Tsadik descendiente de nuestro patriarca Abraham, “como está escrito”: (Bereshit 18) “Porque yo lo he conocido, a fin de que mande a sus hijos y a su casa después de él, que guarden el camino del Señor, haciendo Sedaká y justicia. . .” Y el trono de Israel no está firme, ni tampoco la verdadera religión se perpetua, sino por la Sedaká, como está escrito” Y los hebreos so serán redimidos sino por la Sedaká, como dijo el versículo “TSION con justicia será redimida y los que retornan a ella por la Caridad”.
- b. “La persona nunca se empobrece por dar Sedaká y no le ocurre ningun daño por el Zejut de la misma, como está escrito “El acto de la Caridad será paz. Todo aquel que es piadoso, asimismo recibe misericordia del cielo, como está dicho “Y te dará misericordia, se apiadará de ti y te hará numeroso”, todo aquel que es cruel y no se apiada del prójimo, hay que sospechar de su origen, pues la crueldad se encuentra solamente entre los Goim.”

Son ya conocidos muchos casos de personas que comenzaron a separar el Maaser de sus entradas recibiendo bendición en todos los hechos de sus manos triunfando extraordinariamente. Y el que separa como es debido sus entradas, cuando se le presentan personas que recogen Sedaká, ya tiene el dinero preparado para esa

He recibido muchas preguntas tanto por escrito como oralmente sobre algunos detalles, por esta razón, he escrito todas las particularidades de las reglas del MAASER para ponerlas al alcance de todos.

He aquí algunas palabras de grandes HAJAMIM sobre esta MITSVA:

“RIBI IEHOSHUA BEN KORJA” dice: ABRAHAM, fue el primero que separó MAASER en el mundo: tomó el diezmo de SEDOM y AMORA y todo el MAASER de LOT su sobrino y los entregó a SHEM, hijo de NOE, como está escrito: “Y le dio el MAASER de todo”.

(Pirke de Ribi Eliezer 27)

“Separarás el diezmo de todos tus cereales”, de aquí no aprendemos sino la obligación de separar el maaser sobre las cosechas de los cereales; intereses, comercio y otros beneficios de donde sabemos que también están obligados de prelevación del diezmo? el versículo nos los enseña por las palabras” todo”.

(Taanit 9)

“Prelevarás el diezmo para que no te falte nada, diezmarás para enriquecerte, etc. “A todo”: dice Ribi Aba, es una alusión a los comerciantes y mercantes para que retiren el diezmo a los estudiosos de la Torah.

(Parashat Ree, Midrash Tanjuma)

“Y sembró Itshak en aquella tierra”: Ribi Eliezer dice, acaso Itshak sembró cereales, etc. sino, tomó todo el diezmo de su capital y sembró caridad en los necesitados, tal como está dicho sembrad para vosotros caridad, y toda cosa que diezmo el TODO-PODEROSO le recompensó cien veces su dinero y lo bendijo, por ello está escrito “y lo bendijo D.os”.

(Pirke de Ribi Eliezer)

“Y de todo lo que me des, separaré un diezmo para ti” Iaacob decretó separar el Maaser del dinero.

(Midrash)

En el libro Menorat Hamaor, “Ner 3” “Kelal 7”, “2 Tomo” está escrito’ (Devarim 28) “Bendito serás en la ciudad y bendito

Cap. 11

DIEZMO MONETARIO

“Traed todo el MAASER al granero, para que haya alimento en Mi casa y probadme, si quereis, en esto, (y vereis) si no os abro las ventanas del cielo, y os derramo una bendición tal que no haya donde quepa” (Mala-ji cp. 3 ver. 10). Que más se puede agregar a esta clara promesa del TODOPODEROSO a través de su profeta? Como ya se demostró, la mayoría de los Poskim explican que este versículo se refiere no solamente al diezmo de los cereales sino también al diezmo monetario. (piense el hombre, si hubiera recibido un cheque del Rey, dudaría si este cheque posee fondos? Y esto se refiere solamente a un rey de carne y hueso, que hoy está con nosotros y mañana en la tumba, cuanto más, cuando la explícita promesa proviene del CREADOR y quien todavía duda, no es sino una persona con poca fe.

Hay muchas personas que a través del estudio de estas leyes o después de haber recibido una explicación sobre la importancia de este concepto o también a través de experiencias de sus compañeros que probaron y triunfaron, quieren cumplir ellos también con esta Mitsvá. Pero no saben como cumplirla debidamente.

donación se sustentan los alumnos de dicha IESHIBA. Si su hijo desea estudiar en la misma, antecede a cualquier otra persona.

tanto para sí como para otras personas, abonando otro dinero en su lugar. De aquí en más, no está permitido su préstamo a terceros. Sin embargo, si existe un beneficio para los necesitados con el trabajo de este dinero (a través de préstamos a terceros, etc) ya que por su intermedio se impulsa a demás personas a donar, pues observan que las donaciones tienen frutos, se les está permitido a los responsables de la SEDAKA prestarlos y abonarlos posteriormente.

20. Está permitido destinar a TALMUD TORAH o BET HAMIDRASH el dinero que fue donado para el BET HAKENESET o cementerio cuando hay mayor necesidad. Pero si fue donado para TALMUD TORAH no se destinará al BET HAKENESET o demás fondos, sino con la excepción de la salvación de una vida.
21. Un padre que entregó antes de fallecer sus bienes en manos de su hijo con la finalidad de invertirlos y repartir la ganancia entre los necesitados, si éste no triunfa en las operaciones, el BET DIN coloca un responsable en su lugar.
22. Quien prometió escribir un SEFER TORAH y no encontró los pergaminos indicados, le está permitido comprar en su lugar libros de TALMUD y demás libros sagrados para que estudien en ellos TALMIDE HAJAMIM.
23. Una mujer que desea distribuir SEDAKA a los necesitados siendo impedida por la avaricia de su marido, no se le presta atención a él.
24. Una mujer que profanó el día de SHABAT sin intención y necesitó dar una suma de dinero para SEDAKA de acuerdo al decreto de los HAJAMIM, debe su marido abonar esa caridad. Como también se le permite retirar de los gastos de la casa para abonarla, no siendo necesario tomar permiso de su marido.
25. Los responsables de la SEDAKA no reciben altas sumas de donaciones de las mujeres, con excepción del dinero para CAPARA.
26. Quien donó dinero para una IESHIBA y de los beneficios de su

zará” Si un enfermo grave prometió que todas las frutas provenientes de un determinado árbol serán distribuidas entre los necesitados, o las rentas de esta casa serán destinadas a los pobres, éstas pertenecen desde ya a los nombrados, pero unicamente, cuando el enfermo pronunció la promesa delante de los herederos y estos callaron. Hay quienes discuten a esta opinión y sostienen que es de pertenencia de los herederos.

13. Aquel que pensó en donar una suma determinada de dinero, debe cumplirla. Hay quienes discuten a esta opinión y sostienen que hasta no pronunciar a viva voz esa donación; no está obligado a cumplirla. Es conveniente cumplir esta regla de acuerdo a la primera opinión.
14. Quien dijo: meditaré si donare cierta suma, ésto no se considera promesa de donación. Por esta razón, quienes acostumbran a vender MITSVOT en el BET HAKENESSET y cada uno ofrece y aumenta una suma mayor a la del compañero, solamente el último debe abonar esa suma, pues para esa finalidad donaron.
15. Está permitido destinar una donación en el día de SHABAT.
16. Una persona que ordenó entregar una determinada suma al Bet Hakeneset y no especificó a cual, se entregará la donación al Bet Hakeneset de su ciudad que acostumbra rezar. Así mismo, si ordenó entregar dinero a los necesitados, se entregará la suma donada a los necesitados que habitan en su ciudad.
17. Quien cercano a su muerte entregó SEDAKA con la finalidad de que diez TALMIDE HAJAMIM estudien para el descanso de su alma y en su ciudad no hay personas que conozcan este estudio, el responsable de ese dinero lo enviará a los lugares donde se encuentran expertos en el estudio del TALMUD. Es preferible enviarlo a los estudiosos de Eretz Israel.
18. Quien dijo: entregaré a mi compañero un regalo, si éste es necesitado, se considera como una promesa de donación y no le está permitido arrepentirse.
19. Quien separó una moneda o un billete para SEDAKA, mientras no se entregó al responsable de la SEDAKA, podrá prestarlo

4. Entregue la SEDAKA permaneciendo de pie por cuanto que es un precepto positivo, existe en ésto, significados muy profundos.
5. Cuando falta dinero en la alcancía de SEDAKA, el encargado de la misma prestará de su dinero a ese fondo, y al ingresar dinero nuevamente, cobrará la suma prestada; no es necesario tomar permiso de aquellos que donaron para ese fondo.
6. El encargado de la SEDAKA, no debe prestar atención a las ofensas de los necesitados, pues su ZEJUT aumenta a través de ello.
7. Quien donó dinero para SEDAKA, no puede arrepentirse sino anulando su promesa a través de un rabino, siempre y cuando la suma no haya llegado a las manos del encargado de la misma.
8. Quien convence al prójimo a dar SEDAKA, su recompensa es mayor a la del benefactor, como está escrito: "La obra de caridad traera paz".
9. En el caso que se le presentó un necesitado y carece de dinero para complacer su pedido, ayúdelo animándolo con palabras. Está prohibido retar o gritar a un necesitado, puesto que rompe y deprime su corazón, malaventurado es quien lo maldice.

Trata de ser como un padre tanto en piedad como en palabras, como está escrito "Padre soy para los necesitados."

10. Si se acumuló dinero del MAASER mayor a la cantidad necesaria para los pobres, se distribuirán a demás necesitados en el tercer y sexto año de SHEMITA; o se invertirá, repartiendo los beneficios entre los necesitados.
11. Una persona sana o un enfermo grave que prometió dar una determinada cantidad de dinero a los necesitados, sus herederos deben cumplir con esa promesa y entregar la suma donada a los pobres.
12. Quien dijo: lo que parirá mi animal lo daré para SEDAKA, aunque todavía no ha nacido, es su deber cumplir con su palabra, como dijo el versículo: "De todo lo hablado reali-

4. Con este 20% está permitido abonar los ALIOT o donaciones al SEFER TORAH, mantenimiento del Bet Hakeneset y demás MITSVOT.
5. Así también, está permitido adquirir con este dinero Talit, Tsitsit, Tefilín, Mezuzot, Sucá, libros Kodesh para su propio uso, regalos de Purim a los necesitados y demás.
6. También se puede contratar con este dinero, maestros de Toráh para sus hijos y adquirir la Mitsvá de ser SANDAK.
7. Igualmente se puede pagar los gastos de viaje hacia ERETZ ISRAEL y viajes a los lugares santos y tumbas de los TSADIKIM.

Nota: Estas reglas se refieren únicamente a aquella persona que retira el 20% de las ganancias y del 10% restante al diezmo realiza estos gastos.

Cap. 8

DETALLES DE LAS LEYES SOBRE DONACIONES, CARIDAD Y MAASER

1. Se les prohíbe a los responsables correspondientes a un fôndo de caridad dañar a otro fondo del mismo concepto.
2. En el caso que posee dinero para caridad y radica sobre él la elección de su destino, como ayuda al estudio de la TORAH, Bet Hakeneset, o construcción de una IESHIBA, es preferible entregar el dinero al estudio de la TORAH, pues es considerado de mayor importancia que la construcción del BET HAMIKDASH (CASA SANTA). Como así, necesitados enfermos, se anteponen a la construcción de un Bet Hakeneset. En necesitados sanos, hay distintas opiniones si anticipan en este concepto a la construcción de Bet Hakeneset o no.
3. Es necesario dar caridad con carino, alegría y buen corazón, asociándose con el necesitado en su pena, hablando con él, palabras de consuelo. De lo contrario, pierde mérito (ZEJUT).

dinero a un determinado fondo de caridad, habiendo en esa ciudad distintas instituciones de caridad como: Talmud Toráh, (Bikus – ayuda a enfermos – Holim), cayuda al novio y a la novia, y olvidó a cual de ellos destinó su donación, es necesario abonar esa suma a todos los fondos de Sedaká, hasta desprender esa duda de su corazón.

7. Respecto a lo escrito en el párrafo anterior: si esa persona que realizó esa donación es un necesitado y en cada fondo no están aclarados específicamente los necesitados, entregará esa donación al BET DIN y éste distribuirá el dinero entre los fondos, recibiendo del responsable de cada uno de ellos un documento al nombre del donante, en el cual se le perdona la suma total de su donación.
8. Quien acostumbra recolectar dinero de la SEDAKA cada mes, ocurriendo en cierto caso confución de ese dinero con el suyo, observará en anotaciones de años anteriores cual fue la suma de cada mes, entregando para la SEDAKA la suma más elevada de todos los meses.

Cap. 7

DESTINO DE LA SEPARACION DEL 20% DE LAS GANANCIAS

1. Cuando le es imposible sustentar a los pobres en todas sus necesidades, la mejor Mitsvá del MAASER, es separar un 20% de las ganancias, lo dividirá en dos partes, una de ellas la distribuirá entre los que se ocupan de la sagrada TORAH y los necesitados, como se indicó anteriormente, y la restante se le está permitido utilizar para otras MITSVOT aunque sean de provecho propio, como la compra de libros de estudio utilizados por su familia y prestarlos al mismo tiempo a terceros.
3. Al separar el 20% del dinero es conveniente dividirlo en dos diezmos, ésto contiene significados muy profundos.

operación, él la repondrá y si hubo ganancia, ésta corresponderá al MAASER.

4. Muchas personas acostumbran a dar caridad a los necesitados de su propio dinero cuando no poseen en ese momento de dinero del MAASER, poniendo como condición que cuando se les presenten una ganancia retendrán el MAASER para sí, hasta cobrar todo el dinero entregado a los pobres, no es necesario tomar permiso de los necesitados.

Cap. 6

DUDAS NACIDAS EN EL DINERO DEL MAASER

1. Por cuanto que este dinero es considerado como caridad (SEDAKA), toda duda nacida en cierto dinero si corresponde al MAASER o no, hay que destinarlo al MAASER.
2. Si hay un determinado lugar que es destinado a guardar dinero del MAASER y también otro tipo de dinero: si se encuentra en la duda, desconociendo a que dinero pertenece, se resolverá esa duda sabiendo qué dinero guardó la última vez, y si lo desconoce destinará este dinero de acuerdo a lo que mayormente guarda en aquel lugar.
3. Si encontró una billetera que está escrita en ella "MAASER", ese dinero será destinado a esa finalidad. Así también, herederos que encontraron entre los papeles del difunto que una determinada billetera es del MAASER, deben dar este dinero para SEDAKA.
4. Hijos que encontraron en la libreta de cuentas de su padre que el dinero del MAASER se encuentra en deuda con él, no se les permite descontar esa deuda de sus MAASER.
5. Si olvidó cuanto dinero prometió como donación, abonará una suma tan elevada, hasta decir: no fue mi intención dar esa gran suma.
6. Quien subió al SEFER TORAH y prometió una suma de

21. Quien toma un yerno TALMID HAJAM, le está permitido sustentarlo con el dinero del MAASER, con la condición de que en el momento que se comprometió a sustentarlo fue su intención hacerlo con el dinero del MAASER.
22. Quien recibió un préstamo de su compañero para una determinada operación repartiendo el beneficio entre ambos, (siempre y cuando el préstamo fue hecho de acuerdo a la HALAJA). Quien recibió el préstamo, no puede separar el MAASER de la ganancia, sino que entregará la mitad convenida al acreedor y éste separará el MAASER entregandolo a quien desee.

Cap. 5

COMERCIO CON EL DINERO DEL MAASER

1. No se debe comerciar con el dinero del MAASER, como tampoco se prestará este dinero a intereses (aunque sea de acuerdo a la Halajá) y aunque la finalidad es dar toda la ganancia a los necesitados debido a que estos pueden presentarse y carecer él de ese dinero.

Pero es permitido colocar caridad a intereses cuando únicamente se consumen los beneficios.

2. En el caso que comerció con este dinero y perdió en la operación, es necesario reponer esa suma al MAASER; si hubo una ganancia, ésta corresponderá al MAASER, está incluido en esto, si compró un billete de lotería o demás azares, cuya ganancia corresponderá al MAASER.
3. Si se trata de una persona cuya situación económica es excelente y constantemente posee dinero para entregar a los necesitados, le está permitido realizar operaciones con el dinero del MAASER y en caso que se le presenten necesitados, les abonará de su dinero y luego retirará para sí del MAASER. Como se aclaró en el punto anterior si hubo pérdida en la

13. Está permitido prestar dinero del MAASER, aunque sea a una persona rica que atravieza un momento difícil en su economía, y si ocurriese que dicha persona no supera su situación, se puede perdonarle la suma prestada a pesar de que no fue entregada con dicha intención.
14. Una promesa que realiza en un momento de sufrimiento con el fin de salir de esa situación,¹ no está permitido abonar dicha promesa con el dinero del MAASER, a pesar de que cuando realizó la promesa pensó en pagarlo con ese dinero.
15. Si realizó una promesa como ser: sino finaliza un estudio determinado pagará tanto dinero a la SEDAKA, no le está permitido con el dinero del MAASER.
16. No se permite pagar con este dinero, el viaje a Eretz Israel con la finalidad de visitar a lugares sagrados o para rezar en las tumbas de los Zadikim allá enterrados, pero las donaciones efectuadas en Eretz Israel para los pobres pueden ser retiradas del MAASER.
17. Quien necesita un empleado para sus necesidades particulares, y contrata personas responsables religiosas para la supervisión del Cashrut de su casa, no le está permitido descontar la diferencia de sueldo del dinero del MAASER.
18. No hay que retirar del MAASER para abonar los gastos de los hijos pequeños (menores de 6 años) que estudian TORAH.
19. Si su situación económica es difícil le está permitido, pagar los gastos de los hijos mayores que estudian MISHNA y GUEMARA. Si su situación económica es holgada, es conveniente abonar estos gastos sin el dinero del MAASER.
20. Los gastos de casamiento de su hijo e hija mayores (en particular cuando el novio es un TALMID HAJAM) se pueden retirar del MAASER, no siendo obligatorio comunicarles al respecto. Pero solamente cuando en el momento que se comprometió a pagarlo, pensó en destinar el dinero del MAASER en ese concepto.

1. Por ej: Dijo: – En caso de mejorar mi situación donaré tanto dinero.

9. Se permite contratar un maestro de TORAH con el dinero del MAASER para la enseñanza del hijo de un pariente o hijo de un rico cuyo padre se opone a su pago y más aún para la enseñanza de hijos de necesitados.
10. No se deben pagar del dinero del MAASER la donaciones efectuadas al subir al SEFER TORAH como PETIJAT HAEJAL, ALIOT y demás MITSVOT del BET HAKENESET sino con las condiciones sig:
 - a. Si la costumbre del Bet Hakeneset es repartir un porcentaje de las entradas de donaciones a los necesitados o estudiosos de la TORAH, de acuerdo y proporcionalmente a ese porcentaje se retirará dinero del MAASER.
 - b. Si en el momento de la compra de la MITSVA su intención fue de cancelarla con el dinero del MAASER.
 - c. Si ocurrió que otra persona tenía la intención de comprar esa Misma MITSVA y él aumentó sobre la suma antes ofrecida, adquiriéndola, se le está permitido pagar este aumento con el dinero de MAASER, pero no la suma ofrecida por el primero.

Solamente con estas tres condiciones se permite retirar del dinero del MAASER para esa finalidad. Mas, cuando el dinero de las donaciones se utiliza para abonar gastos de mantenimiento del BET HAKENESET, limpieza, electricidad, sueldo del JAZAN y SHAMASH (aunque estos sean talmidé-Hajamim) no hay que retirar del dinero del MAASER debido a que ellos reciben de un sueldo y no de la Caridad, Pero cuando su intención es aumentar a los respectivos sueldos lo podrá completar con el dinero del MAASER.

11. Se puede entregar el dinero del MAASER a los fieles SHELIJIM que viajan desde Eretz Israel u otros países, cuya finalidad es recoger dinero para la sustención de IESHIBOT, necesitados huérfanos y demás obras de caridad.
12. Está permitido ayudar con este dinero a pagar una deuda de una persona judía a un goy, cuando carece de la suma prestada.

ayuda para su educación dentro del sendero de la TORAH y ayuda al novio y a la novia.

3. En el caso que existen necesitados vinculados a través de lazos sanguíneos, ellos anticiparán a otros necesitados. Siendo el orden: padre y madre, hijos e hijas (mayores de seis años) hermanos y hermanas y demás parientes conforme al orden del parentesco en la ley de herencia judía. Talmid-Hajam, antecede al pariente en este concepto.
4. Cuando su situación económica es difícil, se le está permitido sustentar a sus padres con el dinero del MAASER, de lo contrario, dijeron nuestros Hajamim que no es digno de bendición aquel que mantiene a sus padres con el dinero del MAASER.
5. Así también hay que anticipar en el pago del MAASER a los necesitados vecinos cercanos a su domicilio y luego a los demás necesitados de la ciudad, como los de su ciudad anticipan a los de otras ciudades. En el caso que se encuentra fuera de Israel, los necesitados de Yerushalaim anteceden a los demás necesitados de Eretz Israel, y los que habitan dentro de ella anteceden a los que viven en la Golá. (Diáspora)
6. Un hombre y una mujer necesitados que buscan alimentos o ropas, se anticipa la mujer al hombre como también si se presentaron un huérfano y una huérfana en ayuda de casamiento, se presta ayuda primero a la huérfana.
7. Está permitido retirar dinero del MAASER para comprar libros sagrados con el fin de entregarlos a personas que se ocupan el estudio de la TORAH o para todo lo que comprende sus sustento, como alimento, vivienda, gastos de electricidad, indispensables para su correspondiente estudio.
8. Está permitido comprar con este dinero, libros sagrados para su propio uso si su situación económica no le permite otro recurso, pero con la condición de prestarlos al prójimo y también es necesario escribir dentro de cada libro que fueron comprados con el dinero del MAASER, con motivo de que no sean apropiados por sus herederos después de su fallecimiento.

regalos de Purim a los necesitados, etc. no le está permitido descontar de la ganancia y más aún adquirirlos con el dinero del MAASER. Pero una MITSVA de la cual no está obligado, como Por ej. el pago por ser SANDAK, si no tiene la posibilidad de cumplir dicha MITSVA sin el dinero del MAASER, le está permitido comprarla con ese dinero.

12. Los gastos de alimentos de sus hijos e hijas mayores de seis años, le está permitido retirarlos del dinero del MAASER, unicamente cuando atravieza una mala situación económica.
13. Si contrajo matrimonio recibiendo de su esposa bienes, no es necesario separar MAASER del capital sino simplemente dar una donación, pero de los beneficios posteriores debe separar el MAASER.
14. Al fallecer su esposa y heredar sus bienes, debe separar el Maaser desde ese momento, aun cuando su esposa separó en vida. No es necesario apartar del valor de la KETUBA, no obstante es conveniente realizarlo.
15. Un enfermo que ha recibido dinero en calidad de donación o un simple regalo para la ayuda de su enfermedad, como también una persona que le ha nacido un niño y ha recibido presentes para los gastos de la circuncisión, ambos deben separar MAASER del dinero recibido.. Un alumno de IESHIBA que recibe aporte de la institución, debe separar MAASER.

Cap. 4

ORDEN DE LA DISTRIBUCION DEL MAASER.

1. Lo esencial de la MITSVA del MAASER monetario es distribuirlos entre aquellos que se ocupan y estudian la TORAH.
2. Como así también, para caridad a los necesitados, rescate de prisioneros, hospitalidad, ayuda a enfermos, huérfanos, salvación de niños judíos de las manos de las misiones,

negocio y acciones), si ganó en una y perdió en la otra, no descontará la pérdida de la ganancia, sino que separará el MAASER del lucro individualmente de la pérdida.

5. Un comerciante que viaja de un lugar a otro realizando gastos de viáticos, para su trabajo, podrá descontar estos gastos de la ganancia, y del resto, separará MAASER. A pesar de que retira gastos de una ganancia dudosa como por Ej.:al viajar el mercado comercial no siendo segura la ganancia, de todas formas, le está permitido descontar los gastos de sus viajes comerciales.
6. Un comerciante que viaja de un lugar a otro, realizando gastos de estadía (hotel), le está permitido descontar dichos gastos de la entrada total. Como así también, los gastos de comida y bebida, que evaluará de acuerdo a los gastos de alimentos estando en su propia casa juntamente con los viajes.
7. Gastos que provocaron perjuicio en la operacion, como robo, extravío, incendio, etc., no existiendo seguro contras éstos, está permitido descontarlos de la ganancia total.
8. Si posee empleados u obreros, descontará sus sueldos de la ganancia y del resto separará el MAASER, como así también los gastos de cargador y transporte de la mercadería. Pero no considerará dentro de este descuento su propio trabajo, aunque pierda tiempo y ocupación.
9. Descuento del Impuesto a los Reditos, Seguro Nacional, Impuesto a las Compras, Aduana y demás Impuestos ligados al comercio, está permitido descontarlos de la ganancia total y del resto se separará el MAASER. Pero no se debe pagar los impuestos con el dinero del MAASER.
10. Gastos de su casa, como por ej. Gastos de Municipalidad. Gastos de empleo correspondiente a trabajos domésticos, gastos familiares tanto de su esposa como de sus hijos quienes están bajo su cargo, no le está permitido descontar de la ganancia.
11. Gastos por la compra de MITSVOT a las cuales está obligado, como: Talit, Tefilín, Mezuzá, Sucá, Etrog, vino para Kidush,

SHEMITA) Si realizó la condición del párrafo anterior, actuará de acuerdo a su condición.

5. Es conveniente poseer una alcancía especial para el dinero del MAASER para que esté al alcance de su mano en todo momento que desee dar.
6. Cuando el TODOPODEROSO le proporciona ganancias, inmediatamente separe el MAASER. Un comerciante, poseerá una libreta especial en la cual anotará al final de cada día, semana o mes, un pequeño balance, separando el MAASER de la ganancia.
Un empleado, al recibir su salario semanal o mensual separará el MAASER en el momento de su cobranza.

Cap. 3

DE QUE BENEFICIO SE DEBE SEPARAR MAASER

1. De toda ganancia se debe separar MAASER, tanto sea proveniente del comercio, sueldo, acciones lotería, regalos, herencia; a pesar de que su padre ya separó el MAASER de sus bienes, está obligado el hijo a separar el MAASER al herederla.
2. En caso que compró dos mercaderías diferentes en una misma operación, ganando en una de ellas y perdiendo en la otra, descontará la pérdida de la ganancia y del resto, separará el MAASER.
3. Un comerciante que vende muchos tipos de mercaderías y le es imposible realizar el cálculo de cada una por separado, si posee una libreta con los calculos exactos de las operaciones, realizará un balance al final de cada mes separando el MAASER de la ganancia. Si no posee una libreta, evaluará cual es la ganancia y al final de cada mes separará el MAASER. Es conveniente realizar cuentas exactas para separar el correspondiente y correcto MAASER.
4. En caso que posee dos diferentes ocupaciones (como un

moneda de plata pura de aproximadamente 20 gramos).

5. La persona cuya situación económica es excelente, no es necesario que separe más del 20% de sus ingresos; siempre y cuando no existen necesitados para ello y aun así desea santificar sus entradas; pero, en el caso de haber quien lo necesite, la cualidad del piadoso es de separar más del 20% de acuerdo a sus necesidades. Como así también en el testamento puede dar cuanto desee, destinando a sus herederos una determinada suma cuando éstos lo necesiten. Si es para ayuda de TALMUD TORAH, puede donar más del 20% de las ganancias.

Cap. Dos

ORDEN DE SEPARACION DEL MAASER

1. La primer vez que separa MAASER, lo hará del capital, de aquí en adelante de la ganancia.
2. Cuando se separa el MAASER, hay que realizar el cálculo justo, que no sea menor ni mayor a la décima parte, porque en la separación de la décima parte existe un significado muy profundo.
Si su intención es dar más de la décima parte para caridad, agregará lo restante luego de haber separado el MAASER y será meritorio de bendición.
3. Antes de realizar la separación del MAASER, es conveniente poner como condición que ese dinero, está limitado de acuerdo a lo que disponga y al tiempo que desee, de no ser así, está obligado a entregarla a los necesitados unicamente e inmediatamente, para no transgredir el pecado de "BAL TEAJER" (No demorar la SEDAKA) por cuanto que se encuentran personas necesitadas a su alrededor.
4. En caso de que no puso condición y tampoco se le presentaron necesitados, deberá entregárcelos en el tercer y sexto año de SHEMITA. (Cada siete años, hay un año sabático denominado

LEYES DEL DIEZMO MONETARIO

Nota: Diezmo en hebreo se denomina MAASER, por lo cual emplearemos en esta traducción la palabra hebrea MASSER.

Primer Capitulo

DEBER DE SEPARACION DEL DIEZMO MONETARIO

1. Es deber de toda persona judía separar un diezmo –MAASER– de sus entradas monetarias. De acuerdo a la mayoría de los Poskim, este deber es de RABANAN.¹ Hay quienes sostienen que este deber es de la TORAH y los hay quienes opinan que es proveniente de la costumbre.
2. A pesar de que está escrito en la TORAH (Devarim Cap. 6 Ver. 16) “No pongais a prueba al TODOPODEROSO, de todas formas, está permitido hacerlo en relación a la MITSVA de MAASER. Tal como dijo el Profeta MALA-JI (MALA-JI Cap. 3 Ver. 10) “Traed todo el MAASER al granero, para que haya alimento en Mi casa y probadme, si quereis, en esto, (y vereis) si no os abro las ventanas del cielo, y os derramo una bendición tal que no haya donde quepa”.
3. La propia ley de caridad (SEDAKA), si existen las posibilidades, la mejor MISVA es dar un 20% de las entradas y lo mínimo es dar un 10% de las mismas.
4. Un necesitado está excepto de dar MAASER. De todas formas, es conveniente que de por lo menos un tercio de un SHEQUEL al año para cumplir con la MITSVA de SEDAKA. (SHEQUEL:

1. Nota-Rabanán: No está escrito claramente en la Biblia, sino que es un decreto de los HAJAMIM. (Grandes Rabinos).

idioma español. Mi bendición y la bendición de los que estudian lo acompañen en su sendero y hacemos votos que reposen sobre él todas las Berajot de la TORAH.

CON LA BENDICION DE LA TORAH

La Dirección

PREFACIO

Esta revista fue editada a través de nuestra sagrada IESHIBA para despertar y animar a nuestros hermanos en todo lugar donde se encuentran a fin de fortalecer a aquellos que estudian TORAH, quienes dedican día y noche en dicho estudio.

Quedará demostrado el que en ésta estudie, por ser uno de los que sostienen a los que estudian TORAH, por cuyos meritos existe el mundo, como está escrito: "Si no ha de subsistir Mi pacto con el día y la noche, si yo no he establecido las leyes de los cielos y la tierra." Así comprenderá la grandeza de la santa obligación que recae sobre cada uno de nosotros.

Cada año, tratamos de ampliar la Ieshibá y desde su fundación se duplicó el número de los alumnos con ayuda de los donantes, quienes nos animan en su desarrollo.

Mas, en este año, en vista de la precaria situación financiera en Israel, se encuentra nuestra Ieshibá en dificultades por lo que también lamentamos no poder aceptar otros alumnos.

Por esta razón, hacemos un llamado desde el fondo de nuestro corazón a nuestros hermanos de la diáspora, de enviar sus donaciones a nuestra Ieshibá situada en la sagrada ciudad de Jerusalem.

Hacemos constar, que existe un departamento especial "IN MEMORIAN" al igual que estudio de MISHNAIOT y recitar el KADISH como es costumbre.

Todos los donantes, los que nos sostienen, que cumplen y hacen cumplir, serán benditos del cielo y el Zejut de la TORAH los escude siempre junto con sus familiares, para que triunfen en todo lo que emprendan. Los alumnos de nuestra Ieshibá, rezan por el bienestar y éxito de nuestros hermanos, y con ésto merecerán todas las bendiciones de la TORAH, amén.

En esta oportunidad, es mi intención, agradecer de todo corazón al Rabino Shaul Mizrahi que tradujo esta revista al

INDICE

LEYES DEL DIEZMO MONETARIO

Cap. 1 : Deber de separación del diezmo monetario	7
Cap. 2 : Orden de separación del Maaser	8
Cap. 3 : De que beneficio se debe separar Maaser	9
Cap. 4 : Orden de la distribución del Maaser	11
Cap. 5 : Comercio con el dinero del Maaser	15
Cap. 6 : Dudas nacidas en el dinero del Maaser	16
Cap. 7 : Destino de la separación del 20% de las entradas	17
Cap. 8 : Detalles de las leyes sobre donaciones, caridad y Maaser	18

SECCION DE MORAL

Cap. 11 : La importancia del diezmo monetario	23
---	----

כל הזכויות שמורות למחבר

ישיבת עמלי תורה

ת.ד. 6555, ירושלים

Yeshivath Amele Torah

P.O.B. 6555, Jerusalem, Israel

נדפס בדפוס מנחם, ירושלים

"LEYES DEL DIEZMO MONETARIO"

extraído del libro

"Leyes Monetarias"

Primer Tomo

Por

EL RABINO EZRA BASRI

Juez

Traducido por

El Rabino

SHAUL MIZRAHI

Editado por "YESHIVATH AMELE TORAH"

Jerusalem (5738), 1978